

EPISODE

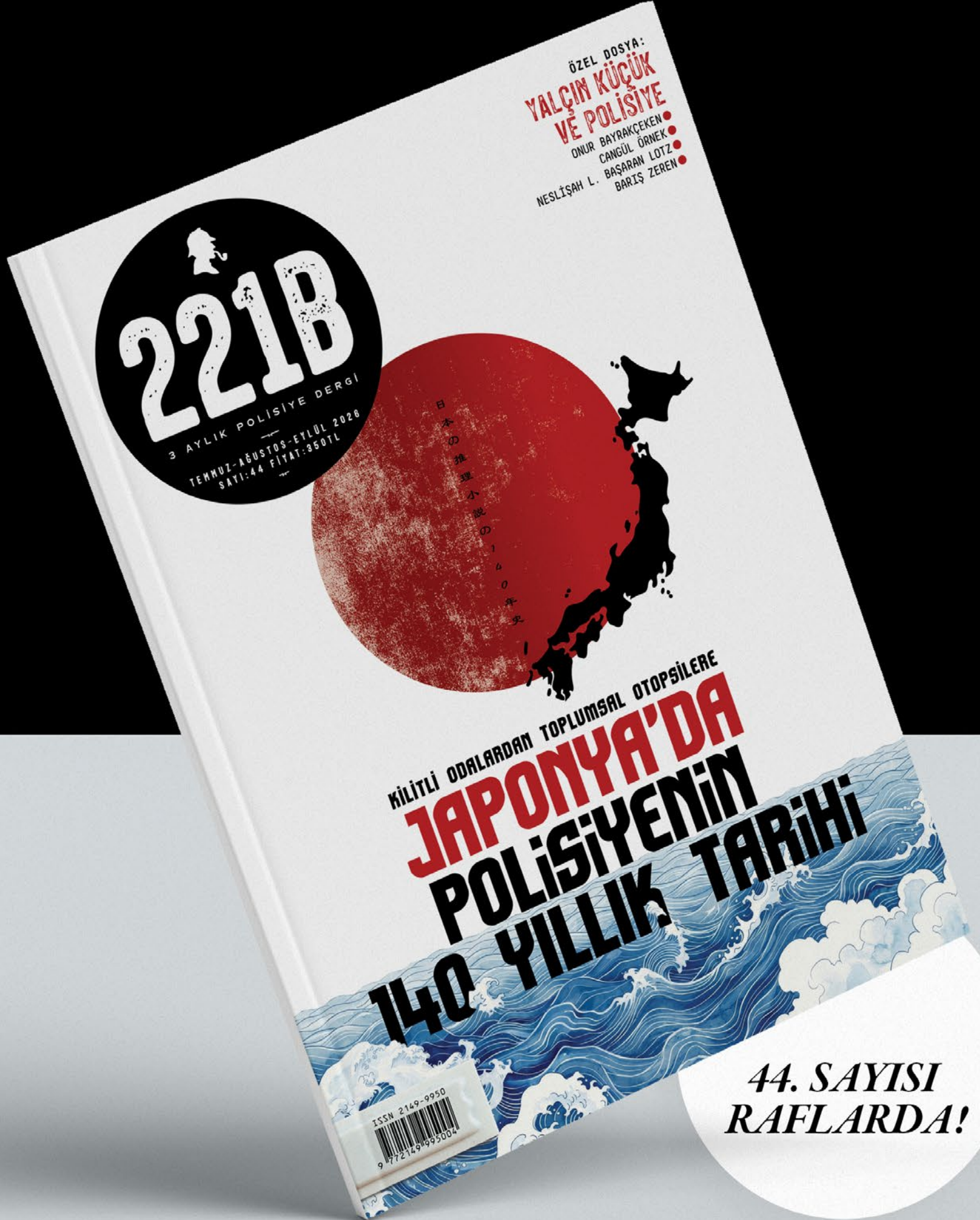
TAM DA NE İZLESEK DERKEN!

APPLE TV'DE NELER VAR?

221B

TÜRKİYE'NİN İLK VE TEK POLİSİYE KÜLTÜR DERGİSİ

221B

mylosyayingrubu.com

/221bdergi

/221bdergi

/221bdergi

EDİTÖRDEN // OBEN BUDAK

Birkaç gündür bütün ekibin dili de aklı da aynı yerde: "Şuna bir baksana, neler varmış?" Apple TV'nin Türkiye pazarına resmi olarak girişi, uygulaması yıllardır televizyonlarımızda, telefonlarımızda duran ama o çok konuşulan orijinal yapımlarına erişmek için türlü IP cambazlıkları yaptığımız bir dönemin sonu demek.

18 Eylül itibarıyla iCloud+ paketiyle hayatımıza giren Apple TV, sadece "gelmiş olmak" için de gelmedi. İnanılmaz güçlü, niş ve özenli bir katalogla kapımızı çaldı. O rafine hikâye anlatıcılığı ve özellikle bilimkurgu seçkisindeki başarısıyla dizi müptelaları için şimdiden sarsılmaz bir durak haline geldi bile. 2027 projeksiyonunda William Gibson'ın kült eseri *Neuromancer* uyarlaması, Alfonso Cuarón'lu *Ascension* ve *The Savant* gibi işler dururken biz de bu yayıncılık olayını karşılıksız bırakamazdık. Yeni sayımızın kapağını tamamen Apple TV dünyasına açtık.

Platformdaki kişisel favorim ve bu dönemin gözdesi *Widow's Bay* olurken ekipçe hem katalogun en iyilerini masaya yatırdık hem de önümüzdeki dönemin kaçırılmayacak rotasını çizdik. Yasemin Şefik, Apple TV'nin "beklemeye değer" hikâyelerini ve 2025'e damga vuran Emmy rekortmeni *The Studio* gibi fenomenlerini incelerken Orçun Onat Demiröz, mutlaka izlenmesi gerekenleri, Burcu Asena Şahin Gençoğlu ise 2026 sonbaharından 2027'ye uzanan o heyecan verici takvimi ve yeni başlayacak *Small Prophets*'i merceğe aldı.

Elbette gündemimiz sadece streaming dünyasıyla sınırlı değil. Türk televizyon ve sinema dünyasının en üretken, en usta isimlerinden Ömer Faruk Sorak hakkındaki yazısıyla Ru! yine aramızda. Cengizhan Özcan, danstan oyunculuğa kendi ritmini zaman içinde bulan Demet Özdemir'in kariyer yolculuğunu "Tasarlanmış Hayatlar" başlığı altında kaleme aldı. Aleyna Alkan, *Succession*'dan *The Bear*'e, *Fleabag*'den *Sex Education*'a dizilerdeki dil, sınıf ve kimlik ilişkisini çözümledi.

Yasin Şefik, bu sezon ekranın en tatlı sert ve renkli işi *Tuzlu Kahve*'deki Kutaygil, Aydınoğlu ve İpekli ailelerinin o konuşan yüzlerini ve karakter analizlerini yazdı. *Tuzlu Kahve*, ekranlara komediye geri getirdiği için şu sıralar favorim. Gününde dizi takip etme alışkanlığımı geri getiren dizi, geniş oyuncu kadrosu sayesinde sıkmadan vakit geçirmenizi sağlıyor.

Bu ay Eda Sakallı, yürüyüşlerimizde kulağımıza fısıldayan podcast'lerin nasıl milyon dolarlık dev medya IP'lerine dönüştüğünü aktardı. Ceren Özcan, Netflix'in çok konuşulan psikolojik gerilimi *Seni Tanıyorum* üzerine derinlikli bir okuma yaptı. Alev Kurtuluş ise ekranın iddialı yapımı *Haysiyet* dizisinin karakterlerini doğum haritaları ve gökyüzü açılarıyla analiz etti.

Biraz geç buluştuk ama belli ki Apple TV ile de, yeni sezonun yerli yapımlarıyla da konuşacak çok hikâyemiz var.

Aplikasyonu açın, kahvenizi alın; keyifli okumalar ve iyi seyirler!

KURUCU&GENEL MÜDÜR

ÖZLEM ÖZDEMİR

ozlem@episodemag.com

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

OBEN BUDAK

oben@episodemag.com

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

YASEMİN ŞEFİK

yasemin@episodemag.com

YAZI İŞLERİ

YOLDAŞ ÖZDEMİR

yoldas@mylosyayingrubu.com

EDİTÖRLER

BURCU ASENA ŞAHİN GENÇOĞLU,

ORÇUN ONAT DEMİRÖZ,

SEVTAP TUZCU

GÖRSEL YÖNETMEN

CANSU ÖZCÖMERT

cansu@mylosyayingrubu.com

REKLAM VE PROJE: YOLDAŞ ÖZDEMİR

yoldas@mylosyayingrubu.com

MYLOS YAYIN GRUBU YAYINCILIK

DANIŞMANLIK HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.

Adına Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve

İmtiyaz Sahibi: ÖZLEM ÖZDEMİR

EKİM 2026 - SAYI: 73

AYLIK SÜRELİ YAYIN

ADRES: Caferağa Mah. Dr. Şakirpaşa Sok.

NO: 3/A Kadıköy - İstanbul

TEL: 0543 345 46 00

Episode'da yayımlanan tüm yazı, çizim ve karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayınevi, yazar ve çizerin izni olmaksızın hiçbir yazılı, basılı ve görsel yayın organı ve sanal ortamlarda kullanılmaz.

[4] KAPAK KONUSU: APPLE TV'DE NELER VAR?

[5] BEKLEMeye DEĞEN HİKÂYESLER - YASEMİN ŞEFİK

[14] ADA HAVASI CİLDE İYİ GELİR, RUH SAĞLIĞINA ASLA: *WIDOW'S BAY* - OBEN BUDAK

[16] APPLE TV'DE MUTLAKA İZLENMESİ GEREKENLER - ORÇUN ONAT DEMİRÖZ

[22] 2026 SONBAHARINDAN 2027'YE KAÇIRILMAYACAK DİZİLER- BURCU ASENSA Ş. GENÇOĞLU

[28] RÖPORTAJ: CARRIE-ANNE MOSS & CLARK BACKO & NOAH REID

[34] KENDİ RİTMİNİ BULMAK: DEMET ÖZDEMİR - CENGİZHAN ÖZCAN

[38] KULAĞIMDAKİ PODCAST - EDA SAKALLI

[42] RU!-OG- RA - Fİ: ÖMER FARUK SORAK - RU!

[46] DİZİLERDE DİL, SINIF, KİMLİK - ALEYNA ALKAN

[48] FAUST'UN ALGORİTMASI VE HAKİKATIN MİMARLIĞI - NEVRA ÖNER

[50] *SENİ TANIYORUM* - CEREN ÖZCAN

[56] *TUZLU KAHVE*'NİN YÜZLERİ - YASİN ŞEFİK

[60] BİR OYUNU NEDEN İZLERİZ? - RU!

[65] *HAYSİYET* DİZİSİNİN ASTROLOJİK HARİTASI - ALEV KURTULUŞ

MUTLAKA OKUMANIZ GEREKEN 50 POLİSİYE YAZARINDAN BİRİ,
İTALYAN POLİSİYESİNİN USTASI ANDREA CAMILLERİ.

ANDREA CAMILLERİ İLE BÜTÜNLEŞMİŞ, TÜM DÜNYADA TANINAN
KOMİSER SALVO MONTALBANO.

RAFLARDA

mylosyayingrubu.com

/MylosKitap

/MylosKitap

/myloskitap

EPI-
-SO-
-DE

APPLE TV

KAPAK KONUSU

BEKLEMEMEYE DEĞEN HİKAYELER

TAM DA NE İZLESEK DERKEN!

+ YAZI_/_/_YASEMİN ŞEFİK +

Apple TV sonunda Türkiye'de. Uygulama yıllardır telefonumuzda, televizyonumuzda, hayatımızın bir köşesindeydi; filmler vardı ama o çok konuşulan diziler bize hep biraz uzaktan bakıyordu. *Severance*'ı, *Ted Lasso*'yu, *The Morning Show*'u merak eden Apple TV izleyicisi de ne yazık ki kimi zaman IP adresini başka ülkeye taşıdı, kimi zaman internetin pek tekin olmayan korsan sokaklarında dolaştı. Şimdi nihayet bunlara gerek kalmadan, kendi uygulamasından "play"e basabilmek bile küçük bir yayıncılık devrimi gibi geliyor.

Üstelik mesele yalnızca Apple TV'nin Türkiye'ye gelmesi değil; ne ile geldiği. Çünkü son yıllarda streaming dünyasının en güçlü, en özenli ve "bir bölüm daha" dedirten işlerinden önemli bir kısmı Apple TV imzası taşıyor. *Severance*'tan *Silo*'ya, *Slow Horses*'tan *The Morning Show*'a uzanan katalog zaten fazlasıyla güçlü. O yüzden bu sayının kapağında Apple TV var. Biraz geç buluştuk ama belli ki konuşacak çok dizimiz var.

Ve sırada 2027 var. İlk büyük işlerden biri William Gibson'ın kült bilimkurgu romanından uyarlanan *Neuromancer*. Callum Turner, Briana Middleton, Mark Strong ve Peter Sarsgaard'lı kadrosuyla 22 Ocak'ta geliyor. Hacker'lar, dijital casusluk, dev şirketler ve siberpunk bir dünya... Kısacası, "Bir bakayım nasılmış?" diye açıp geceyi teslim edebileceğimiz türden. Üstelik Apple yeni projeleriyle de çıtayı aşağı çekmeye pek niyetli görünmüyor; Alfonso Cuarón imzalı *Ascension*, Caitriona Balfe'ı başrole getirirken Dakota Fanning'in başrolünde olduğu yeni casusluk-gerilim dizisi de sırada bekliyor.

Bir de geri dönenler var ki asıl tehlike orada: *Silo*, 9 Temmuz 2027'de dördüncü ve final sezonuyla geliyor; yani Juliette'in hikâyesini sonunda nereye bağlayacaklarını göreceğiz. *The Morning Show* da Jennifer Aniston ve Reese Witherspoon'la beşinci ve final sezonuna hazırlanıyor. Apple TV'nin en sevdiğim tarafı da biraz bu galiba: "İçerik olsun da ne olursa olsun" kalabalığından ziyade insanın takvimine not düşmek istediği işler çıkarıyor.

Biz de belli ki 2027'de bazı hafta sonlarını şimdiden kaybettik.

DARK MATTER

BAŞKA BİR HAYATTA BEN NE YAPIYORUM?

Bilimkurguya, distopyaya ve henüz adını koyamadığımız o tuhaf ütöpik dünyalara özel bir zaafım var. Çünkü bana kalırsa iyi bilimkurgu, geleceği anlatmıyor; bugünü biraz bozup önümüze koyuyor. *Dark Matter* da tam bunu yapan dizilerden. Paralel evrenleri anlatıyor gibi görünüyor ama aslında insanın hayatındaki o görünmez algoritmayla uğraşıyor: Verdiğimiz kararlar, vermediklerimiz, vazgeçtiklerimiz ve bazen yıllar sonra dönüp "Acaba öbürünü seçseydim ne olurdu?" dediklerimiz.

Blake Crouch'un aynı adlı romanından uyarlanan hikâyenin merkezinde Jason Dessen var. Joel Edgerton'ın canlandığı Jason bir fizik profesörü; Jennifer Connelly'nin oynadığı Daniela'yla evli, bir çocukları ve gayet sıradan görünen bir hayatları var. Ta ki Jason kaçırılıp kendi hayatının başka bir versiyonuna bırakılana kadar. Orada ailesi yok. Ama başka bir şey var: Kendi alanında olağanüstü bir başarıya ulaşmış, bambaşka bir Jason. Yani dizi daha en başta insanın önüne oldukça acımasız bir soru bırakıyor: Başka bir seçim yapsaydın daha mı mutlu olurdun yoksa sadece başka türlü mü mutsuz olurdun?

İşte *Dark Matter*'ı benim için çekici yapan taraf bu. "Paralel evren var mı?" sorusundan çok, "Varsa hangi hayatımı görmek isterdim?" sorusuyla ilgileniyorum. Çünkü hepimizin kafasında, yaşamadığımız hayatların küçük hayaletleri yok mu? Gitmediğimiz şehir, kabul etmediğimiz iş, ayrıldığı-mız insan, ayrılmadığımız insan, beş dakika geç çıktığımız bir ev... Hayat dediğimiz algoritmada küçücük bir değişken değişiyor ve teorik olarak bambaşka bir sonuç çıkıyor.

Dizinin bilimsel çıkış noktası da tamamen havadan değil. Kuantum mekaniğindeki "çoklu dünyalar" yorumu kabaca farklı sonuçların farklı gerçekliklerde var olabileceğini düşünüyor. *Dark Matter* bunun üzerine kocaman bir kurmaca sıçraması yapıp ortaya "Kutu"yu çıkarıyor. Jason o kutunun içinde farklı gerçekliklere açılan kapılarla karşılaşılıyor. Gerçek hayatta böyle bir kutumuz yok; paralel evrenler arasında dolaşabildiğimize dair de bilimsel bir kanıt yok. Ama ihtimal fikri bile yeterince baş döndürücü.

Joel Edgerton'ın performansını da bu yüzden seviyorum. Aynı adamın farklı ihtimallerini oynarken meseleyi, "Bakın, şimdi başka bir karakterim!" numarasına çevirmiyor. Küçük değişikliklerle insanın seçimlerinin karakterini nasıl değiştirebileceğini hissettiriyor. Jennifer Connelly ise Daniela'yı hikâyenin kenarında bekleyen "eş" olmaktan çıkarıyor. Alice Braga, Jimmi Simpson, Dayo Okeniyi ve Oakes Fegley ile birlikte hikâye giderek tek bir adamın paralel evren macerasından daha büyük bir şeye dönüşüyor.

Belki de *Dark Matter*'ın en ürkütücü tarafı şu: Bize başka evrenlerde daha iyi hayatlarımız olabileceğini söylüyor. Daha başarılı, daha zengin, daha cesur, başka biriyle başka bir şehirde yaşayan versiyonlarımız...

Ama sonra başka bir şey soruyor:

Hepsini görebilseydik yine de şu an yaşadığımız hayatı seçer miydik?

Ben bilimkurguyu galiba tam da bunun için seviyorum. Gerçek olmayan dünyalar kurup insanın gerçek hayatıyla ilgili kaçamayacağı sorular soruyor.

Ve kabul edelim; paralel evren fikrinin en tehlikeli tarafı başka bir "sen" in var olması değil.

Onun senden daha mutlu olma ihtimali.

NEUROMANCER

MATRIX'TEN ÖNCE BİRİLERİ
FİŞİ ÇOKTAN TAKMIŞTI

Bazı dizileri merak edersiniz, bazılarını beklersiniz. Bir de daha yayınlanmadan "Ben bunu izleyeceğim," diye takvime yazdıklarınız vardır. *Neuromancer* benim için üçüncü grupta. 22 Ocak 2027'yi bekliyorum.

Çünkü burada yeni bir bilimkurgu hikâyesinden çok daha fazlası var. William Gibson, *Neuromancer*'ı 1984'te yazdığında bugün bize son derece tanıdık gelen dijital dünyanın büyük bölümü henüz hayatımızda yoktu. İnternet evlerimize girmemiş, sosyal medya bizi birbirimize bağlayıp sonra birbirimizden bezdirmemiş, yapay zekâ gündelik sohbetimizin parçası olmamıştı. Gibson ise siberuzaydan, hacker'lardan, dev şirketlerin hükmettiği bir gelecekte ve insan zihninin teknolojiyle kurduğu tuhaf ilişkiden söz ediyordu. Sonra yıllar geçti; cyberpunk büyüdü, sinema bu dünyanın peşine düştü ve *The Matrix* geldi. Bugün dönüp *Neuromancer*'a baktığınızda insan ister istemez şunu düşünüyor: Biz bu fikirlerin çocuklarını yıllardır izliyormuşuz, şimdi sonunda aile büyüğünü göreceğiz.

Hikâyenin merkezinde Callum Turner'ın canlandığı Case var. Yetenekli ama hasarlı, gözden düşmüş bir hacker. Karşısına Briana Middleton'ın Molly'si çıkıyor: Aynalı gözleri ve bedensel modifikasyonlarıyla son derece tehlikeli bir suikastçı. İkili, sırları servetlerinden daha büyük olabilecek güçlü bir şirket hanedanına karşı büyük bir dijital soygunun içine giriyor. Kâğıt üzerinde hacker, suikastçı, şirket komplosu, yapay zekâ, suç... Güzel. Ama *Neuromancer*'ı ilginç yapan bunların hiçbirinin tek başına olmaması. Mesele gerçekliğin nerede başlayıp nerede bittiği ve teknolojiye hükmettiğimizi sanırken onun bizi ne kadar değiştirdiği.

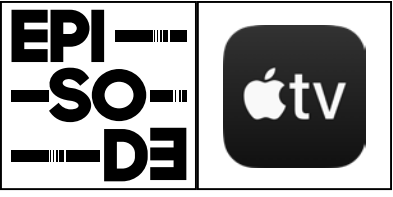
İlk teaser da bence doğru yerden yakalıyor. Bize dünyayı uzun uzun açıklamıyor, hatta pek açıklamak istemiyor. Karanlık, tekinsiz, hızlı ve biraz kirli. Cyberpunk'ın artık neredeyse dekorasyon malzemesine dönüşen neon ışıklarını göstermek yerine "burada bir şeyler yolunda değil" duygusunu bırakıyor. Benim fragmandan aldığım en güçlü his şu oldu: Apple bu işi steril bir gelecek gösterisine çevirmeyecek gibi duruyor. Umarım çevirmez. Çünkü *Neuromancer*'ın dünyasının güzel görünmesinden çok rahatsız edici hissettirmesine ihtiyacımız var.

Oyuncu kadrosu da heyecanı büyütüyor. Callum Turner'ın Case için taşıdığı o hafif kayıp, hafif tehlikeli enerji şimdiden iyi bir seçim gibi görünüyor. Molly'ye Briana Middleton canlandırıyor. Mark Strong, Armitage; Peter Sarsgaard ise John Ashpool olarak karşımıza çıkıyor. Clémence Poésy, Joseph Lee, Dane DeHaan, Max Irons ve André De Shields da kadronun içinde. Üstelik William Gibson da dizinin baş yapımcılarından biri. On bölümlük sezonun ilk üç bölümünü J.D. Dillard yönetiyor.

Belki beni en çok heyecanlandıran tarafı şu: Yıllardır *Matrix*'i, *Blade Runner*'ı, *Ghost in the Shell*'i, *Black Mirror*'ı izleyip, "Gelecek bizi nereye götürüyor?" diye konuşuyoruz. Şimdi bütün bu tartışmanın en önemli atalarından biri, yazıldıktan kırk yılı aşkın süre sonra ekrana geliyor.

Ve komik olan şu: 1984'te, gelecek hakkında yazılmış bir hikâyeyi 2027'de izleyeceğiz.

Bakalım, gelecek kimin tahmin ettiğinden daha tuhaf çıkmış: Gibson'ın mı, bizim mi?

SİLO

DIŞARI ÇIKMAK
İSTEDİĞİMİZDEN EMİN MİYİZ?

Silo'yu sezonlardır izliyorum ve hâlâ bu dizinin yaptığı en iyi şeyin bilim-kurgu olmadığını düşünüyorum. Bizi yerin altında yüzlerce katlık dev bir yapıya kapatıyor ama asıl anlattığı şey son derece tanıdık: İnsan gerçeği ne kadar bilmek ister? Daha doğrusu, öğrendiği gerçekle yaşayabilecekse mi bilmek ister?

Hugh Howey'nin *Wool*, *Shift* ve *Dust* kitaplarından oluşan üçlemesinden uyarlanan hikâyede, dış dünyanın yaşanamaz olduğuna inanan 10 bin kişi devasa bir siloda yaşıyor. Dışarı çıkmak yasak değil aslında; çıkmak isteyebilirsiniz. Yalnız, bir daha içeri giremiyorsunuz. İşte *Silo* daha buradan insanın aklına o çok sevdiği kurdu düşürüyor: "Peki, neden?"

Dizinin merkezinde Juliette Nichols var ve Rebecca Ferguson'ın performansı bence *Silo*'nun en büyük silahlarından biri. Juliette kahraman olmaya çalışan bir karakter değil. Mühendis, inatçı, insanlarla arası çok da şahane değil ve kendisine söylenenle gördüğü birbirini tutmadığında susmayı beceremiyor. Ferguson da onu büyük kahramanlık tiratlarıyla değil, bakışlarıyla ve o sürekli çalışan zihniyle oynuyor. Etrafında Tim Robbins, Common, Harriet Walter, Avi Nash gibi isimlerden oluşan sağlam bir kadro var; ilk sezonda Rashida Jones ve David Oyelowo'yla başlayan dünya ise bölüm bölüm büyüyor.

Silo'da sevdiğim şey tam olarak burada başlıyor. Dizi acele etmiyor. Hatta bazen sinir bozucu derecede etmiyor. Bir kapının açılması, bir dosyanın bulunması, birinin yanlış bir cümle kurması bile bölümün büyük meselesine dönüşebiliyor. Ama siz de bir noktadan sonra Juliette gibi davranmaya başlıyorsunuz. Duvarlara bakıyorsunuz. Ekranlardan şüpheleniyorsunuz. Kim doğru söylüyor, kim gerçeğin sadece işine gelen kısmını anlatıyor diye herkesi sorguluyorsunuz.

Ve sonra fark ediyorsunuz ki *Silo* sadece dışarıda ne olduğunu merak ettiren bir dizi değil, içeride neden kalındığını merak ettiren bir dizi.

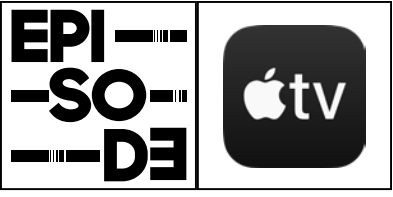
Şimdi hikâye dördüncü ve final sezonuna gidiyor. Üstelik dizinin yaratıcı ekibi başından beri Hugh Howey'nin üçlemesindeki hikâyeyi tamamlayarak bitirmeyi hedeflediğini söylüyor. Final sezonu 9 Temmuz 2027'de geliyor.

Ben hazırım.

Gerçi üç sezondur *Silo* bana bir şey öğrettiyse o da şu: Bir kapının arkasında ne olduğunu çok merak ediyorsanız, muhtemelen o kapıyı açmanız gerekiyordur.

Ama tabii ki açacağız.

THE STUDIO

ŞOV DÜNYASININ SİNİR KRİZİ

Şov dünyası dışarıdan bakınca kırmızı halı, gala, yıldızlar, büyük bütçeler... İçeri girince birinin telefona dönmediği, diğerinin egosunun odaya kendisinden önce girdiği ve herkesin aynı anda, "Harika bir iş yapıyoruz!" deyip içinden "Eyvah!" dediği bir yer. O yüzden *The Studio* benim için komediden önce tanıdık bir sinir krizi.

Seth Rogen'ın canlandırdığı Matt Remick, zor günler geçiren Continental Studios'un başına getiriliyor. Matt gerçekten sinemayı seviyor. Zaten bütün problem de burada. Çünkü bir tarafta iyi film yapmak istiyor, diğer tarafta şirket para kazanmak istiyor, yıldızların egosu var, yönetmenlerin hayalleri var, pazarlamanın bambaşka fikirleri var. Ve tabii herkes kendisinin haklı olduğundan son derece emin. Kısacası bizim televizyon, sinema ve şov dünyasında uzaktan bakınca, "Neden böyle yapmışlar?" dediğimiz ne varsa *The Studio* bizi toplantı odasına sokup cevabını gösteriyor.

Seth Rogen bu dünyanın ortasında şahane. Yanında Catherine O'Hara, Kathryn Hahn, Ike Barinholtz ve Chase Sui Wonders var. Bir de dizinin en eğlenceli taraflarından biri, Hollywood'un kendisini oynamaktan hiç çekinmemesi. Martin Scorsese'den Charlize Theron'a, Ron Howard'dan Olivia Wilde'a uzanan isimler karşınıza çıkabiliyor. Ünlü geçidi olsun diye değil; Hollywood kendi egosuyla dalga geçmeyi kabul ettiği için komedi daha da iyi çalışıyor.

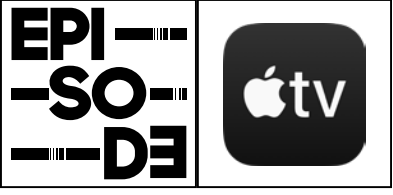
Ben zaten kamera arkasını, kulisi, "Şimdi ne olacak?" paniğini, bir iş yapılırken yaşanan o görünmez kaosu izlemeyi seviyorum. *The Studio* bütün bunların üzerine bir de sektörün kendisiyle dalga geçebilme cesaretini koyuyor.

Çünkü bazen şov dünyasının en komik tarafı, kimsenin komik olmaya çalışmadığı anlardır.

Ve sanırım bu işi yapan herkes *The Studio*'yu izlerken en az bir kere şunu söyleyecek:

"Ay, biz bunu yaşadık."

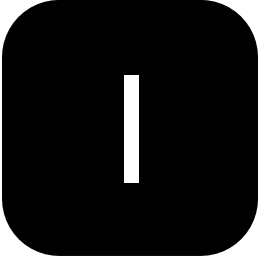
ADA HAVALI CİLDE İYİ GELİR,
RUH SAĞLIĞINA ASLA:

WIDOW'S BAY

APPLE TV'NİN KISA SÜREDE FENOMENE DÖNÜŞEN YENİ KARA KOMEDİSİ *WIDOW'S BAY*, BİLDİĞİMİZ TÜM KORKU KLİŞELERİNİ RAFA KALDIRIYOR. MATTHEW RHYS VE STEPHEN ROOT'LU KADROSUYLA EMMY ÖDÜLLERİNİ ADETA SİLİP SÜPÜREN YAPIM; AKILLI KARAKTERLERİ, ÇOK SERT LAF SOKAN PATRICIA'SI VE ABSÜRT FELAKETLERİYLE SEZONUN EN TAZE İŞİ.

+YAZI_/_/_OBEN BUDAK+

ssiz bir ada bulayım, sabahları cappuccinomu içip gazete bulmacası çözeyim, akşamüstü de ufka bakıp efkârlanayım diyen şehirli insanların hayallerini kursağında bırakan o dizi! Adayı, zenginlerin ve elitlerin gözdesi Martha's Vineyard'e çevirme hayalleri kuran taze dul belediye başkanını Tom Loftis'in elimize tutuşturduğu harita, pek öyle turizm acentalarında görülecek cinsten değil. Zira bu adanın girişi var ama çıkışı biraz zor.

Geleneksel korku dizilerinin o insanı çıldırtan, "Bodrumdan garip sesler geliyor, dur bir mumla inip bakayım," ahmaklığına zerre prim vermeyen bir işle karşı karşıyayız, önce onu söyleyeyim. *Widow's Bay*, izleyicinin yıllardır televizyon karşısında, "Gitme oraya!" diye bağırmaktan kısılan sesine kulak vermiş nihayet. Karakterler bayağı bildiğimiz, bizim gibi insan. Şüpheli bir "sis" mi çöktü, şeytani, gizemli bir yabancı mı peyda oldu? Ada sakinleri arkalarına bile bakmadan topuklama derdinde. İşte, komedinin o zifiri karanlık lezzeti tam da burada, bu katıksız insan dürtülerinde filizleniyor.

Tabii diziyi omuzlayıp göğşe çıkaran şey sadece bu akıl sağlığı değil; cast seçimi. Matthew Rhys'in canlandırdığı Belediye Başkanı Tom, ergen oğluyla uğraşırken bir yandan da kasabaya espresso makinesi aldirmaya çalışıyor ama ada halkı Nuh diyor peygamber demiyor. Neden desinler ki? Kasabanın geçmişi zaten veba, katil palyaçolar ve nedeni çözülememiş tayfunlarla dolu. Ama hakkını verelim, Rhys ve Stephen Root bir araya geldiğinde o sığ kalabilecek senaryo birdenbire sınıf atlıyor.

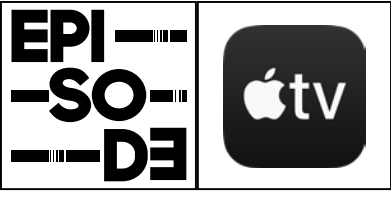
Ha, bir de Patricia var ki... Kate O'Flynn'in hayat verdiği o ezilmiş, yalnız ama ağzını her açtığında lafı gediğine değil doğrudan insanın ciğerine oturtan yardımcı karakter olmasa bu dizi yarı yolda nefessiz kalırmış, net. Tom'a fırlattığı o sitemli ve iğneleyici replikler için bile oturup izlenir.

Gelişen olaylar, sisin basması ve sebepsiz çalan kilise çanlarıyla tam bir hengameye dönüşürken dizinin her şeyi mantığa bürümek gibi bir derdinin olmaması da ayrı bir ferahlık. Yüksek psikolojik gerilimmiş, derin alegorilermiş... Geçiniz efendim. *Widow's Bay* size derin aydınlanmalar vaat etmiyor; sizi alıp her an bir yaratık tarafından avlanabileceğiniz ama yine de ortamın geyiğinden kopamayacağınız bir tatil kasabasına götürüyor.

Öyle bir kara komedi ki bu; Rhys'a aynı gecede hem bu işle hem de drama kulvarında Emmy'leri toplattı. Rhys, tek bir gecede iki farklı dizideki rolleriyle "En İyi Erkek Başrol Oyuncu" ödülünü kazanarak Emmy tarihinde aynı gece iki başrol ödülü birden kazanan ilk oyuncu oldu. Zafer sadece Matthew Rhys ile de sınırlı kalmadı üstelik; dizi, gecede En İyi Komedi Dizisi dahil tam 14 Emmy ödülünü kucaklayarak adeta gövde gösterisi yaptı. Kate O'Flynn'e En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu, Stephen Root'a En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu ödülleri getiren *Widow's Bay*, yaratıcısı Katie Dippold'a En İyi Senaryo, efsane yönetmen Hiro Murai'ye ise En İyi Yönetmen heykelciğini kazandı. Sinema ve televizyon dünyasının iki zıt kutbu olan korku ve komediyi harmanlamak öyle her yiğidin harcı değildir; zira doğru denge tutturulamadığında elinizde sığ bir absürtlükten başka şey kalmaz. Ancak Dippold ve Murai ikilisi, rejiden senaryoya öyle ince dokumuş ki hikâyeyi, yapım bu bıçak sırtı tür karmasını adeta ustalık eserine dönüştürüyor. Bu kadar ödülün ardından dizinin ikinci sezonunun onaylanması da sürpriz olmadı tabii.

Tamam, bazı gizemleri açıklama kısmında biraz afallıyor, kabul. Ama sırf şu ezber bozan korku mantığı ve her anında buram buram tüten absürt ada havası için bile izlenir. Zaten ada dediğin nedir ki? Şu hayatta hepimiz biraz "sis" in içinde yürüyor, biraz korkutucu seslere kulaklarımızı tıkıyor ve günün sonunda sadece hayatta kalmaya çalışmıyor muyuz?

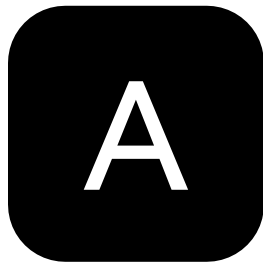

MUTLAKA İZLENİLMESİ GEREKENLER

APPLE
TV'NİN
EN İYİ
DİZİLERİ:

+YAZI_/_/_ORÇUN ONAT DEMİRÖZ_/_/_+

Apple TV'nin Türkiye pazarına girmesi uzun süredir bekleniyordu. Apple TV ve Apple Arcade ile genişletilen iCloud+ paketi, Türkiye'nin yanı sıra Hindistan, Suudi Arabistan, Singapur ve Birleşik Arap Emirlikleri'nde eylül ayının sonunda kullanıma sunuluyor.

Bu heyecan yaratan gelişme sayesinde Apple'ın orijinal film, dizi ve diğer yapımlardan oluşan içerik kütüphanesine doğrudan erişilecek. İlk olarak 2019'da kullanıma sokulan yayın hizmeti Apple TV, özellikle niş yapımları ve bilimkurgu seçkisindeki başarıyla dikkat çekmişti. Otantisite, markalaşma, kaliteli standardı ve hikaye anlatıcılığı yolunda HBO'nun izinden giden Apple TV, sinefiller ve dizi müptelaları için sağlam bir durak.

Öte yandan Apple TV'nin kataloğuna 2027'de William Gibson'ın siberpunk türünü yaratan, *The Matrix*'e ilham veren kült romanı *Neuromancer* uyarlaması ve Jessica Chastain'in başrolde yer aldığı *The Savant* gibi fazlasıyla merak uyandıran yapımlar eklenecek.

Ancak öncelikle Apple TV'nin en iyi dizilerine ve mutlaka izlenmesi gerekenlere göz atalım. Sizin için Apple TV'nin en iyi dizilerini listeledim, keyifli okumalar!

THE STUDIO

Seth Rogen'ın yaratıcılarından olduğu *The Studio* serisi, 2025'e damga vuran yapımlardan biriydi. 77. Primetime Emmy Ödülleri'nde tam 13 ödül kazanan *The Studio*, tarihi bir başarıya imza atmıştı. Hollywood'a ve TV/sinema sektörüne dair çarpıcı bir "cringe komedi" olan seri, yapımcılık hakkındaki klişeleri yerden yere vuran tarzıyla da hayli yenilikçi bir işti.

Aynı zamanda parlak yazarlığıyla dikkat çeken *The Studio*, plan sekans tekniğini kullanma biçimi ve detaycılığı ile de çıtayı farklı bir yere koydu. Özellikle ilk sezonundaki "The Golden Globes" (Altın Küre) ile "CinemaCon" bölümlerindeki mizansenleriyle, alaycılığıyla ve komedi dozuyla kırıp geçiren seri, 2. sezonuyla çok yakında dönecek. Maalesef dizinin kadrosunda yer alan ve Patty Leigh karakterini canlandıran efsane oyuncu Catherine O'Hara 2026'da vefat etti. Onun varlığı seriye başka türden bir aura katıyordu.

The Studio'nun yeni sezonunun 2027'de yayınlanması bekleniyor.

SEVERANCE

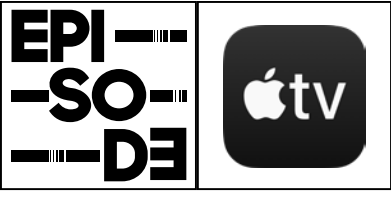
Severance, Apple TV'nin ezber bozan dizilerinden biri olarak katalogda yer alıyor. İlk sezonu büyük beğeni toplayan seri, 2. sezonu da ilgi görmeye devam etti. Özellikle 2. sezonun finali "Cold Harbor" serinin en iyi bölümlerinden biriydi.

Açıkçası Dan Erickson'ın yarattığı *Severance*'i izlerken Charlie Kaufman'ın zihninin derinliklerinden, kimlik bunalımlarından ve meta anlatılarından izler buluyorsunuz. Distopik bir drama olan *Severance*, ofis yaşamının manipüle ediciliğine, röntgenciliğe ve otoriteryanlığa dair birçok mesaj veriyor. Şirketokrasi çağının işleyişini ve kurumsal hayat içerisinde kaybolan benlikleri ele alan seri, varoluşsal bir umutsuzluk çukuru kazıyor.

Bu yönden *Severance*'in incelikli bir senaryosu ve merak uyandıran bir olay örgüsü bulunuyor. Tabii serideki yönetmenliğinin de çok stilize olduğunu belirtmem lazım. Kullanılan anamorfik lensler ve Jessica Lee Gagne'nin görüntü yönetmenliği de kurulan hapishane dokusunu tamamlıyor. Ayrıca Adam Scott, Britt Lower, Tramell Tillman, Patricia Arquette, Christopher Walken ve John Turturro gibi isimleri bir arada izlemek büyük bir keyif.

Severance'in 3. sezonunun 2027'nin sonlarına doğru gelmesi planlanıyor.

PLURIBUS

The X Files, *Breaking Bad* ve *Better Call Saul* gibi TV'de çığır açan serilere imza atan Vince Gilligan'ın son işi *Pluribus*, Apple TV kütüphanesinin gözdelelerinden. Doğrusu Vince Gilligan, *Pluribus* ile *The X Files* köklerine geri dönen ve "Invasion of the Body Snatchers"ın paltosundan çıkan bir işe imza atıyor.

Kara mizah ve bilimkurgu türleri arasında dans eden *Pluribus*'u kendine has gerçekçi bir tür draması olarak tanımlamak mümkün. Seride viral bir enfeksiyon olarak yayılan hedonizm tutulmasına, bencil mutluluk anlayışına, aşırılıklar çağına, istismarcı ilişkilere ve günümüz ABD'sine yapılan alegorik sondajlar çok zekice. Vince Gilligan, kendine özgü kalemyle ve yavaş yanan hikâye anlatıcılığıyla yine derin portrelemeler yapıyor, sosyopolitik açılımlar sunuyor.

Pluribus; *The X Files*, *Breaking Bad* ve *Better Call Saul*'da olduğu gibi TV'ye meydan okuyan, kendi izleyicisini seçerek büyüyen bir yapımdır. *Pluribus*'un 2. sezon çekimlerinin de önümüzdeki ekim ayında başlaması planlanıyor. Fakat serinin yeni sezonu 2028'de yayınlanacak gibi görünüyor.

SLOW HORSES

İngiliz yazar Mick Herron'ın yaratıcısı olduğu *Slow Horses*, Apple TV'nin vitrin işleri arasında bulunuyor. Mick Herron'ın *The Slough House* isimli casusiyeye roman serisinden uyarlanan *Slow Horses*, son yılların en iyi polisiyelerinden biri konumunda.

2022'de yayınlanmaya başlayan seri, 7. sezon onayını da çoktan aldı. Hatta yeni sezon *The Slough House* serisindeki "Bad Actors" adlı romandan uyarlanıyor. Kendine has İngiliz mizahı, kara komedi unsurları ve yüksek tempolu aksiyonuyla tüm dünyada sevilen *Slow Horses*, romandan ekrana layıkıyla taşınan yapımlardan.

Karakterlerinin arka planlarını ya da travmalarını aktararak oylanmak yerine esasında kim olduklarını göstererek yol alan seri, keskin diyaloglarıyla da fark yaratıyor. Usta oyuncu Gary Oldman'ın "Jackson Lamb" karakterine hayat verdiği *Slow Horses*, aynı zamanda Apple TV'nin en uzun soluklu serisi. İngiliz istihbaratının gözden çıkarılan ajanlarının hikâyesini anlatan *Slow Horses*, tam olarak İngiliz polisiyesi sevenlere göre. Serinin 7. sezonu da 2027'de yayınlanacak.

WIDOW'S BAY

Widow's Bay, 2026'nın en güzel TV sürprizleri arasındaydı. Katie Dippold tarafından yaratılan seri, son yıllarda yükselişte olan korku-komedi melezliğinin incelikli bir yansıması. Açıkçası serinin kalbinde de Stephen King'den ödünç alınan lanetli bir evren var. Tekrar eden lanet döngüsü ve doğaüstü korku fenomenleri üzerine kurulan küçük balıkçı kasabası atmosferi King'in kâbuslarını çağırıyor. Zaten adanın "New England" açıklarında olması da boşuna değil.

Öte yandan bu kıyıda köşede, gizemleriyle ve garip karakterleriyle kalmış balıkçı kasabasının hikâyesi, Amerikan tarihinin, edebiyatının, işgalciliğin, terörize etmenin ve doğa ile mücadelenin köklerine, Herman Melville'e kadar da uzanıyor.

Bununla birlikte Katie Dippold'un kurduğu bu melez evren, Hollywood'daki yeni paradigmanın keyifli bir tezahürünü sunuyor. 30 yaş altındaki Z kuşağı korku sinemasına tutkun ve korkuyu tüketiyor. Curry Barker'ın 2026'ya damga vurarak sinema tarihine geçen hit'i *Obsession* bu yeni paradigmanın son örneği.

Keza Kane Parsons'ın A24'ün gişe rekorlarını kıran ve David Lynch'in gerçeklik ile düşler arasında kalan, kolektif bilinçaltını kazarak boyutlar atlayan sinemasını takip eden *Backrooms*'u da benzer bir örnek.

Bu açıdan *Widow's Bay*, zamanın ruhuna uygun ve trendleri takip eden şekilde türler arasında gelip giden bir korku-komedi kolajı. Ayrıca seride *The Fog*, *The Wicker Man* gibi paranormal, folk korku kültlerine ve *Jaws*'a harika referanslar var. Karakterlerin arada kalmışlığı ve adaya yönelik tarihsel tuhaflığı da çok iyi kaleme alınıyor. Komedi unsurları alttan alta çalışıyor.

Widow's Bay, 78. Emmy Ödülleri'nde toplamda 14 ödül kazanarak önemli bir başarı da elde etti.

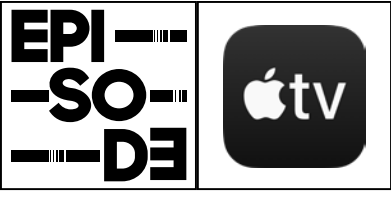
TED LASSO

Başrolünde Jason Sudeikis'in yer aldığı *Ted Lasso*, TV'nin en iyi hissettiren serileri arasında. Doğrusu bu serinin bu kadar sevilmesinin sebebi de Ted Lasso'nun iyimserlikte sınır tanımayan, sürekli pozitif kalan ve nazik bir karakter olması. Ancak serinin gücü sadece bu olumlama ve "toksik pozitiflik" üzerinden gelmiyor.

Ted Lasso, esasen bir "Amerikan futbolu" koçuyken kendisini bir anda İngiltere'de ve hiç anlamadığı futbol endüstrisi içinde buluyor, Premier League'de teknik direktör oluyor. Fakat bu işin sadece görünen kısmı. Seri ironik futbol anlatısını incelikli psikolojik çözümlemeler ve karakter analizleri ile büyütüyor.

Ted Lasso'nun içsel çatışmaları, içten içe duyduğu gerilim ve travmaları gün yüzüne çıktıkça seri derinleşiyor. Öte yandan *Ted Lasso*, terapi sürecinin gücünü aktaran ve iyileşmeye odaklanan bir seri. İnsan ilişkileri, insan yönetimi ve liderlik konusunda da önemli mesajlar veren bir yapım.

Aslında *Ted Lasso*, 2023'te yayınlanan 3. sezon sonrasında bir daha dönmek üzere ortadan kaybolmuştu ama bu yıl içinde tekrar döndü. İyi ki döndü!

SILO

Amerikalı yazar Hugh Howey'nin popüler postapokaliptik bilimkurgu serisi *Wool*'dan uyarlanan *Silo*, Apple TV'nin ses getiren ve sevilen yapımlarından. İnsanlığın dünya üzerindeki zehirli koşullardan korunmak için yeraltına inşa ettiği devasa bir silodaki hayatta kalma mücadelesini anlatan seri, klostrofobik ambiyansı ve gizemlerini yavaşça açığa çıkaran senaryosu ile ilgi çekiyor.

Kimin tarafından inşa edildiği muamma olan bir siloda yaşayan insanların kurduğu iktidar düzenini ve sosyal sistemi ele alan yapım, katmanlı bir distopik drama sunuyor. Özellikle evren inşasıyla dikkat çeken seri, Sovyet mimarisinin steampunk akımı ile buluşmasından izler taşıyor. İsveçli oyuncu Rebecca Ferguson'ın başrolünde yer aldığı *Silo*, heyecan verici ve giderek karmaşıklaşan olay örgüsüyle merak uyandırıyor. Bununla birlikte seride cevaplanması gereken sorular ve polisiye bir damar da bulunuyor.

Aynı zamanda Güney Kore sinemasının yıldızı Bong Joon-ho'nun *Snowpiercer* filminde olduğu gibi bir sınıf eleştirisi sunan *Silo*, final sezonu ile 2027'de yayında olacak.

PACHINKO

Güney Kore doğumlu Soo Hugh'un yaratıcısı olduğu *Pachinko*, son yıllarda yapılmış en iyi dönem dramalarından. 1920'lerden 1989'a kadar uzanan geniş bir zaman dilimini kapsayan *Pachinko*, bir roman uyarlaması. Lee Min-Jin'in 2017'de aynı isimle yayımlanan romanından uyarlanan seri, Japonya'nın Kore işgalinin yansımalarını uzun yıllara yayılarak ele alıyor.

Pachinko'nun hikâyesinin merkezinde Sun-Ja yer alıyor. Seri 1920'lerde Sun-Ja'nın küçüklüğünden başlıyor ve yaşlılığına kadar uzanıyor. Dönemin önemli toplumsal olaylarına ışık tutulurken Sun-Ja'nın gençliği ve yaşlılığı arasında da gelip gidiyor. Farklı zaman aksları üzerinde hareket eden seri, Sun-Ja'nın yaşadıkları ve ailesi üzerinden Japonya'ya göç etmek zorunda kalan Korelilerin yaşadığı ayrımcılığı da tarihin karanlık sayfalarını açarak kazıyor.

Çok satanlar listesine giren *Pachinko*'nun yapım bütçesi de hayli yüksek. Bu nedenle serideki tasarımlar ve dönem atmosferi de dikkat çekici. *Pachinko*, 2024'te yayınlanan 2. sezonu ile sona erdi ama yavaş yavaş anlatımından ve dönem dramalarından hoşlanıyorsanız mutlaka izlemelisiniz.

SHRINKING

Ted Lasso'nun yaratıcılarından Bill Lawrence tarafından yaratılan *Shrinking*, ilk sezonuyla 2023'te yayınlanmaya başladı. Başrollerinde efsane oyuncu Harrison Ford ve *How I Met Your Mother*'dan tanıdığımız Jason Segel'in yer aldığı seri, ilk sezonunun ardından da sıkı bir izleyici kitlesi yarattı.

Açıkçası *Ted Lasso*'nun hissettirdiklerine benzer hisleri takip eden *Shrinking*, ufak ufak kalbe işleyen bir seri. Bir psikoloğun eşini trajik bir şekilde kaybetmesiyle açılan *Shrinking*, yas sürecini ayrıntılarıyla ele alan bir durum komedisi. Özellikle yas olgusunun getirdiği dönüşümü, içsel dinamikleri ve kurulan insani bağların önemini vurgulayan seri, terapi metotlarına dair de farklı yaklaşımlar sergiliyor.

Harrison Ford ve Jason Segel'in kimyasıyla sıcak bir izleme deneyimine dönüşen *Shrinking*, 4. sezonuyla 2027'de dönecek.

SUGAR

Listemi İrlandalı yıldız oyuncu Collin Farrell'in başrolünde yer aldığı *Sugar* ile tamamlıyorum. Doğrusu *Sugar*, Apple TV'nin kataloğundaki en özel işlerden. Türler arasında geçiş yapan bir dizi olan *Sugar*, incelikli bir dedektif hikâyesi. Özellikle neo-noir türünü sevenlerin izlemesi gereken bir seri olan *Sugar*, melankoli ve umutsuzluk ile kaplı bir sis perdesi gibi.

Tokyo'daki görevini tamamladıktan sonra Hollywood yapımcısı Jonathan Siegel'in kayıp torununu bulmakla görevlendirilen John Sugar karakterine odaklanan yapım, hem karakter çalışmasıyla hem de sunduğu sürprizlerle şaşırtıcı bir yol izliyor. Aynı zamanda izleyicisini daha önce gördüğü her şeyi yeniden bağlamlandır-maya davet eden seri, şiddet, suç ve utanca yönelik farklı okumalar sunuyor.

Toplamda 2 sezondan oluşan ve 2. sezonu bu yıl içinde tamamlanan *Sugar*'ın görsel dokusu da büyüleyici. Serinin 3. sezonunun gelip gelmeyeceği ise henüz belli değil ama 3. sezon onayını da en kısa sürede alır.

2026 SONBAHARINDAN 2027'YE KAÇIRILMAYACAK APPLE TV DİZİLERİ

+ YAZI_//_BURCU ASENA ŞAHİN GENÇOĞLU +

Apple TV için Türkiye'de yeni bir dönem başladı. Apple, eylül ayında iCloud+ aboneliğini Türkiye'de Apple TV ve Apple Arcade'i de kapsayacak şekilde genişletti. Böylece Türkiye'deki iCloud+ kullanıcıları, ayrı bir Apple TV aboneliğine ihtiyaç duymadan platformun orijinal yapımlarına erişebilir hale geldi. Apple'ın açıklamasına göre Apple TV ve Apple Arcade, Türkiye'de artık ayrı abonelik olarak sunulmayacak; mevcut Apple TV abonelikleri de iCloud+ kapsamında devam edecek.

Bu gelişme, Türkiye'de Apple TV'nin yalnızca yeni bir yayın platformu olarak değil, giderek genişleyen bir içerik kataloğuna sahip bir servis olarak daha görünür hale gelmesi anlamına geliyor. Üstelik zamanlama da oldukça dikkat çekici. 2026'nın son ayları, yeni dizilerden sevilen yapımların dönüşlerine kadar yoğun bir takvim sunarken 2027 şimdiden *Neuromancer*, *Silo*, *The Morning Show* ve *Severance* gibi güçlü başlıkların geri dönüşüne hazırlanıyor.

Peki, Apple TV'de önümüzdeki dönemde neler izleyeceğiz?

SONBAHARDA YENİ HİKÂYESLER BAŞLIYOR

2026'nın ekim ayından itibaren Apple TV takvimi hem yeni diziler hem de yeni sezonlarıyla geri dönen yapımlarla hareketleniyor.

SMALL PROPHETS

7 EKİM 2026

Mackenzie Crook'un (Detectorists) yarattığı, yazdığı ve yönettiği *Small Prophets*, 7 Ekim'de Apple TV izleyicisiyle buluşacak. Altı bölümlük komedi, kaybolan sevgilisinin geri dönmesini bekleyen Michael Sleep'in, babasının verdiği eski bir tarif aracılığıyla geleceği görebilen minik ruhlar yaratmaya çalışmasını anlatıyor.

Pearce Quigley'nin başrolünde olduğu dizinin kadrosunda Sir Michael Palin, Sophie Willan, Jon Pointing ve Paul Kaye de bulunuyor. Manchester'da geçen yapım, gündelik hayat ile fantastik unsurları bir araya getiriyor.

WHERE'S WANDA?

2. SEZON – 21 EKİM 2026

Apple TV'nin ilk Almanca orijinal dizisi *Where's Wanda?*, ikinci sezonuyla dönüyor. Kızları Wanda'nın ortadan kaybolmasının ardından kendi soruşturmalarını yürüten Klatts ailesinin hikâyesi, yeni sezonda da kara mizah ile gizemi bir araya getirmeye devam edecek.

NOCTURNE

30 EKİM 2026

Sonbaharın en dikkat çekici yeni dramalarından biri ise Liev Schreiber, Zazie Beetz ve Stephen Graham'ı buluşturan *Nocturne*. Lars Kepler'in *Lazarus* ve *The Sandman* romanlarından uyarlanan 10 bölümlük polisiye, Philadelphia'da görev yapan eski asker ve cinayet dedektifi Jonah Lynn'in daha sakin bir hayat kurmak için Pennsylvania'daki küçük bir kasabaya taşınmasıyla başlıyor.

Ancak yeni hayatı beklediği kadar sakin olmayacak. Dizi 30 Ekim'de ilk iki bölümüyle başlayacak ve haftalık olarak devam ederek 25 Aralık'ta sezon finali yapacak.

KASIMDA YENİ BİR SOYGUN VE YENİ BİR SEZON

STICK - 2. SEZON

4 KASIM 2026

Owen Wilson'ın başrolünde olduğu golf komedisi *Stick*, ikinci sezonuyla 4 Kasım'da dönüyor. Yeni sezonda Pryce Cahill, bir zamanlar sahip olduğu kariyeri yeniden inşa etmeye çalışırken genç golf yıldızı Santi de profesyonel dünyada bir sonraki adımını atmaya hazırlanıyor.

Yeni sezonun dikkat çeken transferi ise *Pluribus* ile de Apple TV izleyicisinin karşısına çıkan Rhea Seehorn. Sekiz bölümlük sezon 30 Aralık'a kadar devam edecek.

12 12 12

13 KASIM 2026

Anthony Mackie ve Jamie Dornan'ı başrollerde buluşturan *12 12 12*, Apple TV'nin sonbahardaki en iddialı yeni dizilerinden biri.

Sekiz bölümlük soygun dramasında hikâye üç farklı zaman diliminde ilerliyor: Soygunun hazırlanması için geçen 12 ay, soygunun gerçekleştiği 12 saat ve sonrasında yaşanan 12 gün. Mackie'nin canlandığı gözden düşmüş FBI ajanı ile Dornan'ın hayat verdiği Amerikalı profesyonel suçlu, Avrupa boyunca gelişen bir kedi-fare oyununun merkezinde yer alıyor.

Dizi 13 Kasım'da başlayacak ve 25 Aralık'ta sona erecek.

ARALIKTA *BAD MONKEY* DÖNÜYOR

BAD MONKEY

2. SEZON – 2 ARALIK 2026

Vince Vaughn'ın başrolünde olduğu *Bad Monkey*, ikinci sezonunda tamamen yeni bir hikâyeyle dönüyor. Bill Lawrence'ın geliştirdiği dizinin yeni sezonunda Andrew Yancy, Florida'daki bir cinayetin ardından yeniden kendisini karmaşık bir soruşturmanın içinde buluyor.

Yeni sezonda Vaughn'a Natalie Martinez ve John Ortiz'in yanı sıra John Malkovich, Yvonne Strahovski ve Zavior Phillips gibi yeni isimler eşlik ediyor.

10 bölümlük ikinci sezon 2 Aralık'ta başlayacak ve 3 Şubat 2027'ye kadar devam edecek.

2027'DE APPLE TV'DE NELER İZLEYECEĞİZ?

Apple TV'nin 2027 takvimi şimdiden özellikle bilimkurgu, gerilim ve büyük dönüşlerle dikkat çekiyor. Üstelik bazı yapımlar için yayın tarihleri açıklanmış durumda.

NEUROMANCER

22 OCAK 2027

William Gibson'ın bilimkurgu klasiği *Neuromancer*, Apple TV tarafından diziye uyarlanıyor. Callum Turner ve Briana Middleton'ın başrollerini paylaştığı yapım, siberpunk dünyasında geçen yüksek riskli bir soygun ve casusluk hikâyesini anlatıyor.

Turner, dijital casusluk ve suç dünyasının içine çekilen hacker Case'i canlandırırken Middleton ise onun ortağı olan suikastçı Molly rolünde.

Mark Strong, Peter Sarsgaard, Max Irons ve Dane DeHaan'ın da kadrosunda yer aldığı 10 bölümlük dizi 22 Ocak 2027'de başlayacak.

THE SAVANT

2027

Jessica Chastain'in başrolünde olduğu *The Savant*, Apple TV'nin merakla beklenen gerilimlerinden biri. Chastain, internetteki nefret gruplarına sızarak olası şiddet eylemlerini gerçekleşmeden önce engellemeye çalışan gizli bir araştırmacıyı canlandırıyor.

Apple'ın resmi sayfasında dizinin yayın tarihi için "Yakında" diyor.

THE MORNING SHOW

5. VE FİNAL SEZONU

Jennifer Aniston ve Reese Witherspoon'un başrollerini paylaştığı *The Morning Show*, 2027'de beşinci ve final sezonuyla dönecek.

Billy Crudup, Mark Duplass, Nestor Carbonell, Karen Pittman, Nicole Beharie ve Jon Hamm'ın yanı sıra Jeff Daniels, Renée Rapp, Jesse Williams, Sean Hayes ve Lizzy Caplan gibi yeni isimlerin de yer alacağı sezon, dizinin final bölümü olacak. Apple henüz yayın tarihini açıklamadı.

SILO

4. ve Final Sezonu – 9 TEMMUZ 2027

Rebecca Ferguson'ın başrolündeki *Silo*, 2027'de hikâyesini tamamlayacak. Hugh Howey'nin romanlarından uyarlanan bilimkurgu dizisinin dördüncü sezonu aynı zamanda final sezonu olacak.

Apple, sezonun 9 Temmuz 2027'de başlayacağını şimdiden açıkladı. Böylece yeraltındaki devasa silolarda yaşayan insanların hikâyesi son bölümlerine ulaşacak.

APPLE TV'YE BAŞKA NELER GELİYOR?

Apple TV'nin yeni sezonlarını onayladığı ve önümüzdeki dönemde izleyiciyle buluşması beklenen başka önemli diziler de bulunuyor.

SEVERANCE

3. SEZON

Apple TV'nin en çok konuşulan yapımlarından *Severance*, üçüncü sezon onayını aldı. Ben Stiller'in yönetici yapımcı ve yönetmen olarak yer aldığı, Dan Erickson'ın yarattığı dizide Adam Scott, Britt Lower, Tramell Tillman, Zach Cherry ve Patricia Arquette başrolleri sürdürüyor. Apple henüz üçüncü sezon için resmi bir yayın tarihi açıklamadı.

THE BUCCANEERS

3. SEZON

Edith Wharton'ın tamamlanmamış romanından esinlenen dönem draması *The Buccaneers* da üçüncü sezonu ile dönecek. Kristine Frøseth, Alisha Boe, Josie Totah, Aubri Ibrag ve Imogen Waterhouse'nin başrollerinde olduğu dizi, üçüncü sezonda da Amerikan genç kadınlarının İngiliz sosyetesindeki maceralarını sürdürecektir.

SHRINKING

4. SEZON

Jason Segel ve Harrison Ford'un başrollerini paylaştığı *Shrinking*, dördüncü sezon onayını daha üçüncü sezon başlamadan aldı. Dizinin yeni sezonu için henüz resmi bir yayın tarihi bulunmuyor.

PLATONIC

3. SEZON

Seth Rogen ve Rose Byrne'nin başrollerindeki komedi *Platonic* de üçüncü sezonu ile dönecek. Nicholas Stoller ve Francesca Delbanco tarafından yaratılan dizi, eski iki yakın arkadaşın yeniden kurduğu ilişkinin hayatlarını nasıl altüst ettiğini anlatıyor.

THE STUDIO

2. SEZON

Seth Rogen'in başrolünde olduğu ve Hollywood'un film endüstrisini hicveden *The Studio* ikinci sezon onayını aldı. İlk sezonda Continental Studios'un başına geçen Matt Remick'in film dünyasındaki kaotik mücadelesini izlediğimiz yapımın yeni sezonunun yayın tarihi henüz açıklanmadı. Catherine O'Hara olmadan devam edecek dizinin yeni sezonunda neler olacağı merak konusu.

SLOW HORSES

8. SEZON

Gary Oldman'ın Jackson Lamb karakterine hayat verdiği *Slow Horses* için devam haberi geldi. Apple, 15 Eylül 2026'da dizinin sekizinci sezonunu duyurdu. Yeni sezon Mick Herron'ın *Clown Town* romanından uyarlanacak.

Altıncı sezonu 16 Eylül 2026'da başlayan dizinin yedinci sezonu da daha önce onaylanmıştı; sekizinci sezon için ise henüz yayın tarihi açıklanmadı.

YENİ PROJELER DE YOLDA

Apple TV'nin uzun vadeli planında yalnızca mevcut dizilerin yeni sezonları bulunmuyor. James Marsden'in başrolünü ve yapımcılığını üstlendiği aksiyon-gerilim *Disavowed* da platform tarafından dizi olarak sipariş edildi. Marsden, küresel bir suikastçıyı yakalamaya yönelik operasyonda görevden alınan CIA ajanı Brad Griffin'i canlandıracak. Projenin yayın tarihi henüz açıklanmadı.

Caitríona Balfe'nin başrolünü ve yapımcılığını üstlendiği *Ascension* da Apple TV'nin yeni projeleri arasında. Alfonso Cuarón'un yapımcı olarak yer aldığı dizi, Natalie Erika

James ve Christian White tarafından geliştiriliyor. Apple şu aşamada yayın tarihi paylaşmadı.

MonsterVerse tarafında ise *Monarch: Legacy of Monsters* dünyası genişlemeye devam ediyor. Wyatt Russell'in yeniden Colonel Lee Shaw rolünde yer alacağı, genç Lee Shaw'a odaklanan yeni spin-off dizisi de geliştirme aşamasında.

Kısacası Türkiye'de Apple TV için yeni dönem yalnızca servisin erişilebilir hale gelmesiyle değil, önümüzdeki aylarda ekranlara gelecek geniş yapım listesiyle de başlıyor.

CARRIE-ANNE MOSS & CLARK BACKO & NOAH REID

ÇOCUKLARI KORKUTAN BİR MASALDAN MODERN BİR KÂBUSA:

YAGA

KÜÇÜK KASABA GİZEMLERİNİ DOĞU AVRUPA MİTOLOJİSİYLE HARMANLAYAN YAGA, CARRIE-ANNE MOSS'UN BAŞROLDE OLDUĞU KASVETLİ VE MİSTİK ATMOSFERİYLE SEYİRCİYİ İLK ANDAN İTİBAREN SİSLİ SOKAKLARINA SÜRÜKLÜYOR.

+RÖPORTAJ//_OBEN BUDAK

HBO Max ekranlarına iddali bir giriş yapan *Yaga*, klasik polisiye kalıplarını mistik bir dokunuşla yeniden tanımlıyor. Kanada tiyatrosunun ödüllü ve ezber bozan kalemi Kat Sandler'ın imzasını taşıyan oyun uyarlaması, *Heated Rivalry* ve *Bait* gibi uluslararası başarı yakalamış projelere imza atan Kanada yayın devi Crave ekibinin ellerinden çıkma. Üstelik projede Carrie-Anne Moss başrolü üstlenmekle kalmıyor, yürütücü yapımcı olarak da hikâyenin arkasındaki en güçlü feminist vizyonu destekliyor. Dizi, Pasifik'in kuzeybatısının kasvetli doğasını Doğu Avrupa'nın köklü mitleriyle buluşturarak daha ilk bölümden izleyiciyi kasabanın sırlarla dolu atmosferine mahkûm ediyor.

Hikâyenin temeli, Slav mitolojisinin en ikonik ve karmaşık figürlerinden biri olan Baba Yaga efsanesine dayanıyor. Bizim kültürümüzdeki çocukları yola getirmek veya yaramazlık yapmalarını engellemek için anlatılan Gûlyabani hikâyeleri gibi, Baba Yaga da yüzyıllar boyunca çocukları korkutmak için kullanılan bir figür haline gelmiş. Tavuk bacakları üzerindeki kulübesi ve kemiklerden örülü çitiyle bilinen bu yaşlı cadı, karanlık ormanların saklı gerçeğidir. Ancak *Yaga*, bu klasik korku öğesini alıp günümüzün güç dengeleri, kadın dayanışması ve kasaba sırlarıyla harmanlayarak modern bir gerilim anlatısına dönüştürmeyi başarmış. Ayrıca son dönemin fenomene dönüşen yapımla *Heated Rivalry* ile dikkatleri üzerine çeken Hudson Williams da kadronun göz alıcı sürprizlerinden biri olarak öne çıkıyor.

Kat Sandler'ın tiyatro oyununa dayanan bu dizi, klasik Baba Yaga efsanesini modern bir küçük kasaba gizemiyle buluşturuyor. Senaryoyu ilk okuduğunuzda bu mitolojik ve feminist yaklaşımda sizi en çok çeken ne oldu?

CLARK BACKO: Dürüst olmak gerekirse beni ilk anda yakalayan şey doğrudan yazımın kendisiydi. Kat Sandler'ın kalemı son derece "elektrikli" ve canlı bir hissettiriyor. Tıpkı diziyi izleyen kişilerin bir bölüm bittiğinde hemen diğerine geçmek istemesi gibi, senaryoyu okurken de tam olarak aynı duyguyu yaşadık. Tüm ekibim okuma aşamasında, "Yeni bölüm metinleri nerede? Ne olacağını bilmemiz gerek!" diyordu. Dizi, spoiler vermeden söylemek gerekirse oldukça karanlık, hassas ve derin temaları işliyor. Ancak bunu yaparken seyirciyi içeri davet eden harika bir mizah, hafiflik, oyunculuk ve merak duygusu sunuyor. Eski bir mitolojik hikâyeyi alıp bugün bile geçerliliğini koruyan temalarla bu şekilde harmanlayabilmesi gerçekten heyecan vericiydi.

Rapp karakterinin vegan olması popüler kültürdeki klişe vegan anlatılarına kıyasla çok daha doğal ve alaycı bir dinamik katıyor. Bir oyuncu olarak böyle katmanlı bir ana karakteri canlandırmak nasıldı?

NOAH REID: Canlandırması inanılmaz derecede eğlenceli bir karakterdi. Kat'ın oyununu ilk okuduğumda Rapp'ın konuşma tarzına, aşırı özgüvenine ve o garip büyüüne hemen çekildim. Çekimlerin ilk gününü hatırlıyorum; bir motelden çıkıp ipuçlarını tartıştığımız ilk sahneyi oynadıktan sonra fark ettim ki bu adam aslında bir filmin içinde yaşadığını sanıyor! Kendi kafasında bir rolde, sahnede gibi hareket ediyor. Bir saksağanın parlayan nesneleri çalması gibi, çevresindeki tüm klişeleri toplayıp kendi lehine kullanıyor. Karakterin veganlığı da dahil olmak üzere ona hiçbir konuda yüzde yüz güvenemiyorsunuz. İhtiyacı olan şeyi elde etmek için karşısındakinin görmek istediği her türlü kılığa girebilen, sürekli dans eden bir yapısı var.

CARRIE-ANNE MOSS: Rapp bana *Moonlighting* dizisindeki Bruce Willis havasını ve oradaki ikili ilişkileri hatırlatıyor. Karşısındaki kişinin kim olmasını istiyorsa ona dönüşebilen, maskelerin arkasına saklanan büyüleyici bir karakter.

Carson, doğup büyüdüğü kasabadaki karanlık olayı çözerken hem dışarıdan gelen dedektifle hem de kasabanın yerel sırlarıyla yüzleşiyor. Topluluğunu koruma içgüdüğü ile gerçekleri ortaya çıkarma arzusu arasındaki dengeyi nasıl kurdunuz?

CLARK BACKO: Bu dengeyi kurmak hiç kolay olmadı; aslında Carson'ın tüm sezon boyunca yaşadığı ana yolculuk tam olarak bu çatışmaydı. Karakter kendi ahlak pusulasını ve bu kasabadaki varlık amacını baştan sona sorgulamak zorunda kalıyor. Rapp'in kasabaya gelişi ve onunla etkileşimi de Carson'ı sarsıyor. Rapp'in bir büyüğü var ve işe yarıyor. Ancak altında güvenilmez bir şeyler sezilse bile, kadınların sahip olduğu o güçlü sezgi sayesinde Carson onun maskesinin arkasında güvenebileceği başka bir derinlik görüyor. Bu da kafasını daha çok karıştırıyor.

Hikâyenin merkezinde çıkarı için herkesi kullanıp atan, zengin ve çapkın bir erkeğin ortadan kaybolması gizemi var. Carson bir yandan bu olayı çözerken diğer yandan çoğu kadınlardan oluşan kasaba halkını korumaya çalışıyor. İç içe geçmiş bu kadar çok ahlaki soru ve gizem arasında yolunu bulmaya çalışmak Carson'ı şekillendiren ana unsur oldu.

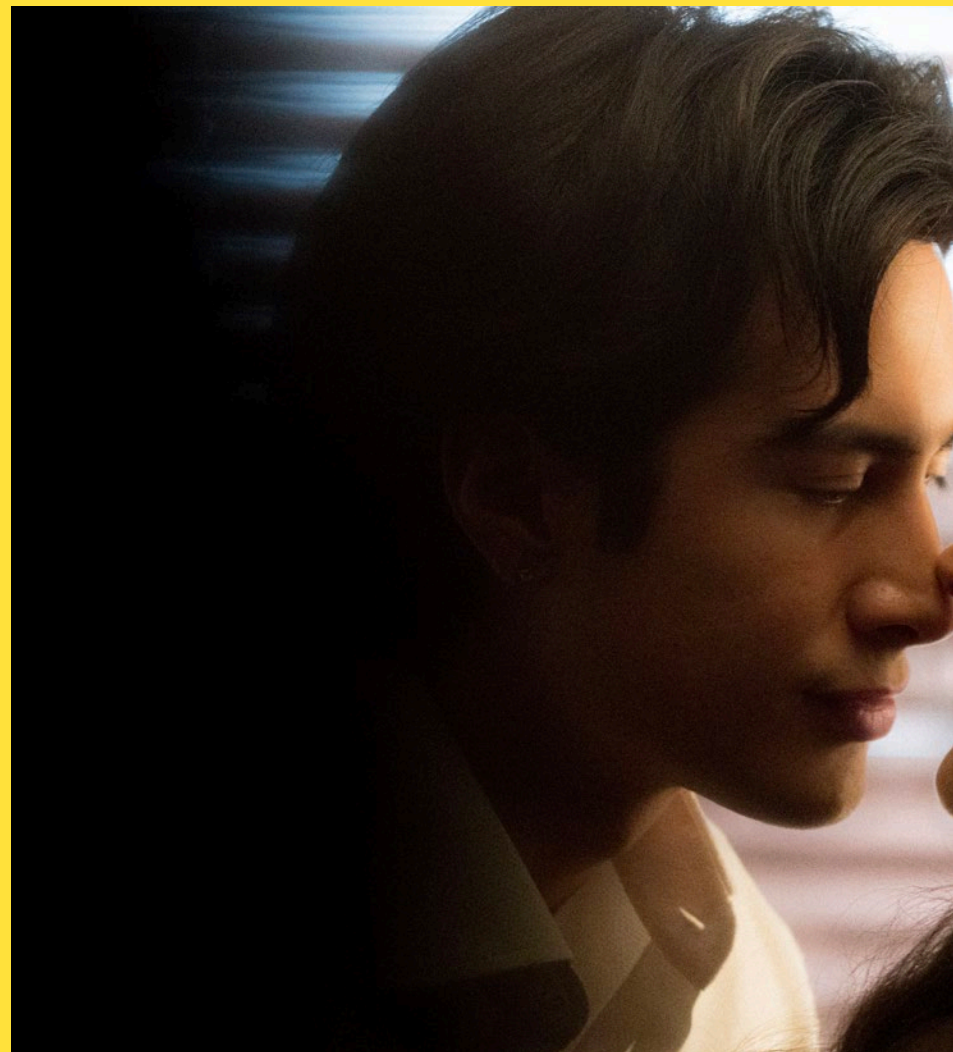

Katherine, hikâyenin merkezindeki en karizmatik ve gizemli figürlerden biri. Karakterin entelektüel ağırlığı ile olayların etrafındaki gizemi nasıl dengelediniz?

CARRIE-ANNE MOSS: Karakterin inşası her zaman sayfadaki metinle başlar. Yazarın kurduğu dünyayı alır, sonra saç, makyaj ve gardıropla o figürü ete kemiğe büründürürsünüz. Sete adım attığınızda karşınızdaki oyuncu arkadaşınızla sahneyi paylaşırken o denge kurulur. Örneğin Noah ile karşı karşıya oturup kemikler hakkında komik ve garip diyalogları söylerken ne konuştuğumu çok iyi biliyormuş gibi görünmeye çalışmak inanılmaz eğlenceliydi. Sahneleri çekerken gülmek için kendimi zor tuttuğum anlar oldu.

NOAH REID: Carrie-Anne bu konuda çok mütevazı davranıyor ama sete getirdiği inanılmaz bir ağırlık ve çekim gücü var. Hikâyeyi gerçek dünyaya çok güçlü bir şekilde demirliyor. Oyunculuk anlamında sahnede muazzam derecede cömert bir partner, onunla çalışabildiğimiz için çok şanslıydık.

Aynı zamanda dizinin yürütücü yapımcısıdır. Baba Yaga mitine odaklanan, kadın gücünü ve kalıpları yıkan bu projeye yapımcı olarak katılma kararınızı ne etkiledi?

CARRIE-ANNE MOSS: Baba Yaga efsanesine ve onun yüzlerce farklı versiyonuna yıllardır büyük bir ilgi duyuyorum. Kat Sandler bana bu projeye geldiğinde hikâyedeki potansiyeli hemen hissettim ve büyülendim. Yapımcı rolüne gelince; bir oyuncu-yapımcı olarak projeye daha çok kendi enerjinizi, deneyiminizi ve çalışma kültürünüzü getirirsiniz. Bazen getirdiğiniz şeyin farkında bile olmazsınız ama seti ve ekibi koruyan bir alan açarsınız. Ben sadece Kat'e, diğer yapımcımız McKenzie'ye ve tüm ekibe bu süreçte destek olmak istedim.

O gizemli kasabada ne kadar yaşadınız?

CARRIE-ANNE MOSS: Diziyi üç hafta gibi imkânsız ve çılgınca kısa bir sürede çektik! Gerçekten uyumak ve ezber yapmaktan başka hiçbir şey yapamadığımız çok yoğun bir süreçti ama herkes sete büyük bir sevgi ve en iyi işi çıkarma arzusuyla geldi.

Tiyatro uyarlamalarında atmosfer, mekân önemli bir roledir. Hikâyedeki kasabayı bir "karakter" olarak nasıl tanımlarsınız?

NOAH REID: Çekimleri Vancouver adasındaki Victoria bölgesinde yaptık. Kuzeybatı Pasifik'in o coğrafyası inanılmaz güzel ve doğal olarak "peri-li" bir havaya sahip. Kaldığım ev tamamen pencerelerle kaplıydı ve her sabah uyandığımda çimlerin üzerine çökmüş yoğun bir sis görüyordum. Yosun kaplı yaşlı ağaçlar, puslu hava... O doğa kendiliğinden mistik ve biraz da ürkütücü bir atmosfer sunuyordu.

CARRIE-ANNE MOSS: Doğal mekânlar ve ortam çekimlere muazzam bir görsel derinlik kattı. Bu kasabanın da tıpkı içinde yaşayan insanlar gibi, sakladığı karanlık sırları var ve bu durum hikâyenin atmosferini kusursuz bir şekilde tamamlıyor.

Demet Özdemir

KENDİ RİTMİNİ BULMAK

YAZI_/_/_CENGİZHAN ÖZCAN - sanatçı, mimar ve kreatif direktördür.
Çalışmaları mekân, zaman ve duygu ilişkisi etrafında şekillenir.

B

azı insanlar hayata bir planla başlamaz. Önlerine açılan yolları yürürken hangisinin kendilerine ait olduğunu anlamaya başlarlar. Demet Özdemir'in hikâyesinde de böyle bir hareket var. Bir yerden başka bir yere, danstan oyunculuğa, televizyondan sinemaya, komediden dramaya... Sanki hayatı boyunca aynı yerde durmak yerine, kendisine yeni bir alan açmayı seçmiş.

Onu bugün milyonlarca insan tanıyor. Fakat Demet Özdemir'in hikâyesini yalnızca şöhretin geldiği yerden okumak yolun en önemli kısmını geride bırakmak olur. Çünkü onun kariyerinin altında, çok daha erken başlamış bir hareket var: Bedenini tanımak, sahneyi öğrenmek, hayal kurmak ve sonra o hayalin peşinden gitmek. Belki de Demet Özdemir'i anlamamanın en doğru yolu, ona bir oyuncu olarak değil, kendi ritmini zaman içinde bulmuş bir insan olarak bakmak.

İLK İZLER

Bir insanın karakteri bazen çocukken yaptığı şeylerde kendini belli eder. Demet Özdemir'in hikâyesinde bu izlerden biri hareket. Kocaeli'de başlayan çocukluğu, ailesinin dağılmasının ardından annesi ve kardeşleriyle İstanbul'a taşınmasıyla başka bir ritme giriyor. Küçük bir yerden büyük şehre geçmek yalnızca adres değiştirmek değil; dünyanın ölçeğinin bir anda büyümesi demek. Özdemir de daha sonra verdiği röportajlarda çocukluğunun özgür ve hayal kurmaya açık tarafını anlatıyor.

Dansla tanışması ise bu hikâyenin ilk gerçek ipucunu veriyor. Profesyonel olarak dans etmeye başladığında henüz oyunculuk kariyerinin başında bile değil. Bengü'nün dans ekibi ve Efes Kızları gibi projelerde yer alıyor; müzik videolarında sahne deneyimi kazanıyor. Dans onun için yalnızca bir meslek değil, sahnede var olmanın ilk biçimi oluyor.

Sonradan oyunculuğa geçiş yaptığında bu geçmişin ne kadar belirleyici olduğu daha iyi anlaşılıyor. Özdemir, dansın ona bedenine güvenmeyi ve karakteri bedeniyle keşfetmeyi öğrettiğini söylüyor. Oyunculukta duyguyu yalnızca yüzle değil, hareketle de anlatabilmek bugün onun performanslarında sezilen fiziksel canlılığın temellerinden biri.

Belki de bu yüzden Demet Özdemir'in hikâyesindeki ilk iz, "oyuncu olmak"tan önce geliyor. Önce sahne var. Önce beden var. Önce hareket var. Oyunculuk sonradan o hareketin içine yerleşiyor.

KIRILMA NOKTASI

Bazen bir meslek seçilmez; insan kendini o mesleğin içinde bulur. Demet Özdemir oyunculuğa böyle bir eşikten geçiyor. Dans ederken sahnede olmanın verdiği duyguyu zaten keşfetmişti. Fakat oyunculuk bu kez sahnenin başka bir tarafını açıyordu: Başka insanların hayatlarına girme, onların duygularını taşıma ve kendinden farklı karakterlerin bedenine yerleşme ihtimali.

Oyunculuk eğitimi almasının ardından 2013'te *Sana Bir Sır Vereceğim* ile kamera karşısına geçti. Sonra gelen *Kurt Seyit ve Şura*, *Çilek Kokusu*, *No: 309* ve özellikle *Erkenci Kuş* onun kariyerindeki katmanları hızla çoğalttı.

Fakat asıl kırılma yalnızca tanınması değildi. *Erkenci Kuş* ile birlikte Demet Özdemir'in enerjisi Türkiye sınırlarının dışına taşındı; Sanem karakteri uluslararası izleyiciyle buluştu. İtalya'da dahi yaptığı röportajlarda bu karakterle kurduğu benzerlikten ve dizinin kendisi için taşıdığı anlamdan söz etti.

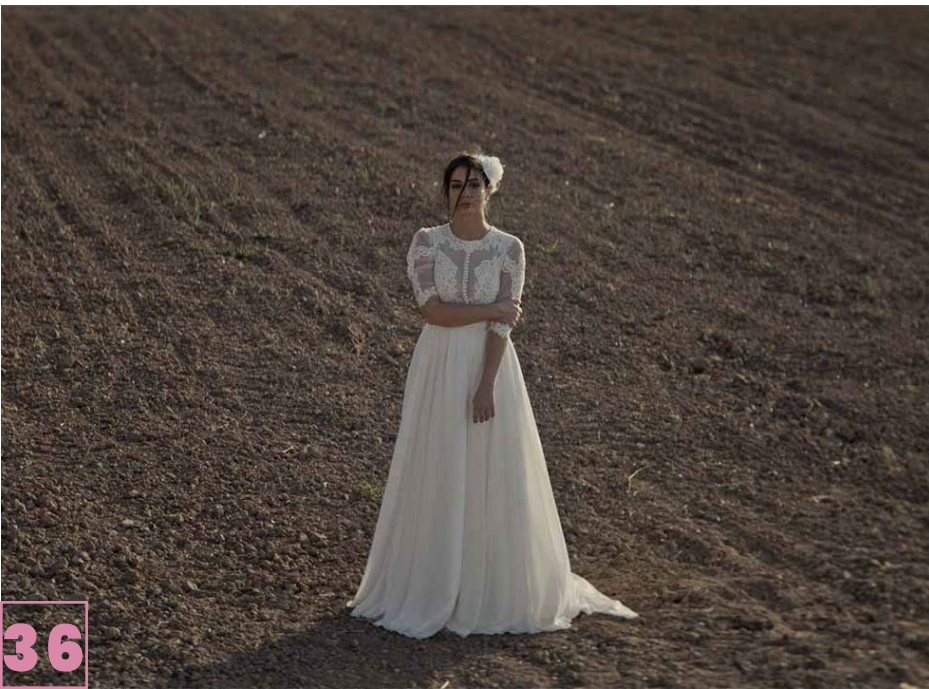
Bundan sonra önünde daha zor bir soru vardı: İlk büyük başarının ardından ne yapılır? Bir oyuncunun kariyerindeki en kritik dönemlerden biri, seyircinin onu bir karakterle özdeşleştirdiği andan sonrasındır. Çünkü izleyici çoğu zaman sevdiği şeyi yeniden görmek ister. Oyuncu ise aynı yerde kalırsa kendi sınırına dönüşebilir. Demet Özdemir'in sonraki seçimleri bu nedenle önemliydi.

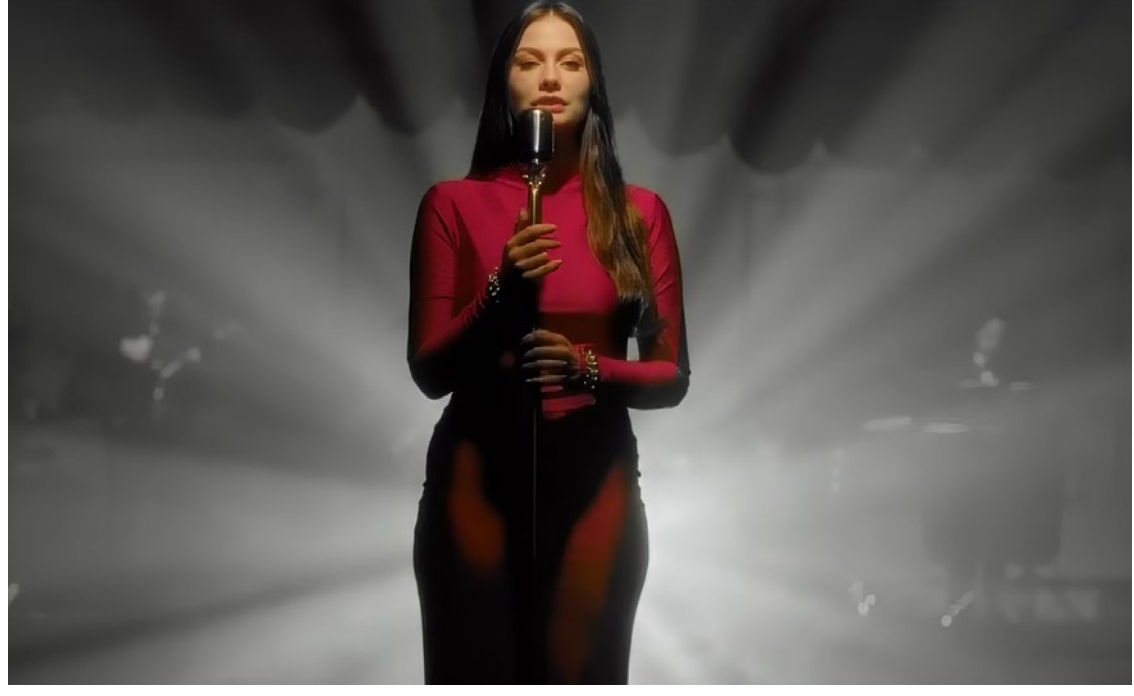
Doğduğun Ev Kaderindir ve *Adım Farah* gibi daha dramatik karakterlerle başka bir oyunculuk alanına geçmesi, kendisini yalnızca romantik komediyle sınırlamak istemediğini gösterdi. Bugün geriye baktığımızda kırılma noktasının tek bir proje olmadığını söylemek mümkün. Asıl kırılma, seyircinin onun hakkında oluşturduğu ilk fikri değiştirme cesaretinde.

KENDİ DİLİNİ KURMAK

Bir mimari yapının dili, yalnızca biçiminden oluşmaz. Oranları, boşlukları, ışığı, malzemeyi ve insanla kurduğu ilişki o dili oluşturur. Bir oyuncunun dili de yalnızca ses tonu ya da mimiklerinden ibaret değildir. Bedenini nasıl kullandığı, sahnede ne kadar yer kapladığı, ne zaman geri çekildiği ve karakterin içinde ne kadar kendisinden bir parça bıraktığı bu dili kurar.

Demet Özdemir'in oyunculuğunda bedenin bu kadar belirgin olması tesadüf değil. Dans geçmişi, onun sahneye kurduğu ilişkinin temel taşlarından biri. Kendisi de dansın oyunculukta bedenine güvenmesini ve karakteri bedeni üzerinden keşfetmesini sağladığını söylüyor. Fakat bugün kurduğu dil yalnızca hareketten ibaret değil. Son yıllarda farklı türlere geçmesi, daha dramatik rolleri deneyimlemesi ve dijital yapımlarda yer alması, oyunculuğunun sınırlarını genişletme isteğini gösteriyor. 2022'de *Dünyayla Benim Aramda* ve *Aşk Taktikleri* gibi dijital platform işlerinde yer alması da bu dönüşümün parçalarından biri.

Onu ilginç kılan bir başka şey de kariyerini yalnızca sonuçlar üzerinden değerlendirmemesi. 2025'te verdiği bir röportajda, hayatındaki dönemleri deneyimlere ayırdığını anlatırken başarıyı yalnızca sayılarla ölçmek yerine insanın içeride hangi yaşta kaldığıyla ilgilendiğini söylüyor. Bu yaklaşım, bugün kurduğu yaşam dilinin önemli bir ipucunu veriyor: Sürekli daha büyük görünmek yerine, yaşadığı deneyimlerden yeni bir şey çıkarabilmek.

Belki de kendi dilini kurmak tam olarak budur. Başkalarının sizin için çizdiği sınırları tamamen reddetmek değil; o sınırların içinde bile kendinize ait bir hareket alanı yaratmak. Demet Özdemir'in hikâyesinde bu alan hâlâ genişliyor.

GERİDE KALAN İZ

Bir oyuncunun geride bıraktığı iz, yalnızca oynadığı karakterlerin toplamı değildir. Bazen bir dönemin ruhuna eşlik eder, bazen insanların bir karakterde kendini bulmasına aracılık eder, bazen de yıllar sonra dönüp baktığımızda bir oyuncunun geçirdiği dönüşüm, dönemin kendisi hakkında bize fikir verir.

Demet Özdemir'in hikâyesinde geriye kalan en belirgin şeylerden biri belki de hareket etme cesareti. Dansçı olarak başladığı yerde kalmadı. Oyunculuğa geçtiğinde ilk bulduğu kimliğe tutunmadı. Romantik komedinin ona kazandırdığı büyük popürlüğün ardından dramaya yöneldi. Televizyondan dijital, yerelden uluslararası görünürlüğe uzanan bir yol çizdi. Bütün bunların ortak noktasında ise aynı şey var: Kendini tek bir tanıma sığdırmamak. İyi tasarlanmış bir yapı, ilk günkü görüntüsünden çok zamanla kurduğu ilişkiyle değer kazanır.

Demet Özdemir'in kariyeri de henüz tamamlanmış bir yapı değil. Üzerine yeni katlar çıkılabilecek, bazı bölümleri yeniden düzenlenebilecek, ışığı zamanla değişebilecek bir yapı. Belki yıllar sonra onun için "dansçıydı", "oyuncuydu" ya da "şu dizide oynadı" demek yetmeyecek. Çünkü bazı hayatların asıl hikâyesi vardıkları yerde değil, oraya gelirken kaç kez yön değiştirdiklerinde saklıdır.

Demet Özdemir'in geride bırakacağı iz de belki tam burada başlayacak. Kendi ritmini başkalarının belirlemesine izin vermeden, hayatın açtığı her yeni alanda yeniden hareket edebilmek. Çünkü bazı insanlar bir yere varmak için yola çıkar. Bazılarıysa yolda kim olduğunu keşfeder. Demet Özdemir'in hikâyesi, şimdi-lik ikinci türden.

KULAKLIĞIMDAKİ PODCAST

ARTIK MİLYON DOLARLIK BİR İP

+YAZI_/_/_EDA SAKALLI+

Her gün 10.000 adım atamasam da çıktığım her yürüyüşte kulağımda bir ses oluyor. Bu akşam bir kalp kırıklığını anlatıyor bu ses; dün bir yası anlatıyordu, geçen hafta ise sıfırdan ayağa kalkmanın hikâyesini... Yüzlerini hiç görmediğim bu insanlar, tam da bana lazım olan cümleyi kurduğunda kendimi yalnız hissetmiyorum. Bazen de yepyeni bir bakış açısıyla karşılaşır zihnimde bir "Aha!" anıyla eve dönüyorum. Tüm bu zihinsel yolculuğun adı podcast: Dinlemekten keyif aldığım, bir ara yapmaya soyunduğum o samimi hikâye anlatma biçimi.

SESİN YENİ İMPARATORLUKLARI

Ama bu sesler artık yalnızca kulaklığımızda değil; dünyanın en büyük medya platformlarının strateji odalarında da yankılanıyor. Netflix ve Spotify, geçtiğimiz aylarda dünyanın en çok dinlenen podcast'lerinden Jay Shetty'nin *On Purpose* programının video haklarını ortaklaşa satın aldı. Bildirildiğine göre çok yıllık bu dev anlaşmanın değeri 100 milyon dolara kadar ulaşıyor. 13 Temmuz'dan bu yana Jay Shetty, tam uzunluktaki yeni bölümleri 5 milyon aboneye sahip YouTube kanalına yüklemek yerine yalnızca bu iki platformda izleyiciyle buluşturuyor.

Üstelik video podcast hamlesi yapan tek platform Netflix değil; Disney+ ve Hulu'nun yayın takvimlerinde de podcast bölümleri kendilerine giderek daha fazla yer buluyor. Peki ama neden? Video podcast'lerin film ve dizilere kıyasla çok daha mütevazı bütçelerle üretilmeleri şüphesiz en etkili sebeplerden biri. Üstelik bu format, izleyiciyi platformda çok daha sık ve uzun süre tutmayı başarıyor. Durum böyle olunca sektörün bu dönüşümüne şaşır-mamak gerekiyor. Hollywood'un dev künye arşivi bile bu değişime ayak uydurdu: IMDb, sistemine "dijital içerik üreticisi" adında yeni bir kategori ekledi. Artık tek bir film ya da dizi jeneriğinde adı geçmeyen bir YouTuber veya yayıncı da IMDb üzerinde resmi bir profile sahip olabiliyor. Kısacası sinema ile dijital içerik dünyası arasındaki sınırlar esniyor.

Aynı dönemde videocast dünyasında bambaşka bir yol daha açıldı. Tüm platformlarda toplam 1 milyar dinlenme barajını aşan *The Diary of a CEO*'nun sunucusu Steven Bartlett, dev bir platforma bağlanmak yerine kendi bağımsız medya imparatorluğunu büyütmeyi seçti. Holdingi Steven.com, marka yönetimi devi Authentic Brands Group ile birlikte OBSN adlı bir girişim başlattı. Önümüzdeki yıllarda içerik üreticilerinin medya şirketlerine ve tüketici markalarına 400 milyon dolara kadar yatırım yapmayı hedefleyen bu girişim, çok kritik bir gerçeğe dayanıyor: Steven Bartlett, podcast dinleyicilerinin sunucusuyla kurdukları parasosyal ilişkinin, bir tüketici olarak satın alma kararları üzerinde ne kadar dönüştürücü bir güce sahip olduğunu fark etti ve bu güveni dev yatırım modeline dönüştürdü.

Yani kulaklığımızdaki bir ses artık iki ana yoldan birine gidiyor: Ya dev bir akış platformunun başköşesine kuruluyor ya da kendi küresel imparatorluğunu inşa ediyor. Yürüyüşte açıp dinlediğimiz özgün podcast'ler artık milyon dolarlık birer IP (fikri mülkiyet).

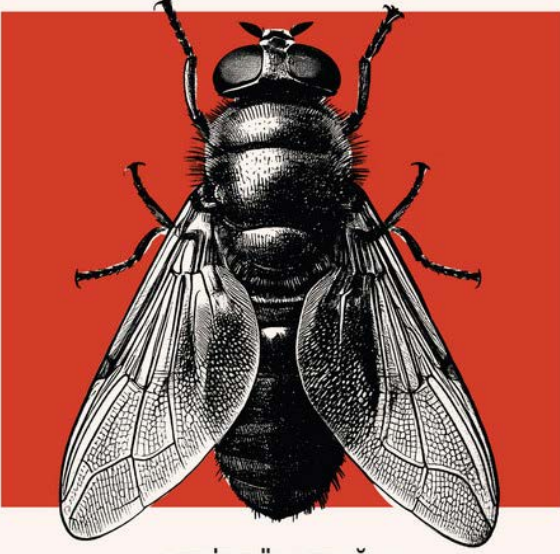
PODCAST KÜLTÜRÜ: MÜKEMMEL OLMAMA ÖZGÜRLÜĞÜ

Peki, genellikle yeni bilgiler keşfetme arzusu yüksek, öğrenme merakı fazla insanların dinlediği bu podcast'ler hangi özelliklerinden ötürü dinleyicilerin kalplerini fethediyor? Videocast ve podcast dünyası milyon dolarlık endüstrilere dönüştükçe bu ekosisteme dair akademik ve sektörel araştırmalar da çeşitlendi. Düzenli dinleyicilerle yapılan araştırmalar, takipçilerin bir podcast'i özgün bulmasında sunucunun öne çıkan 7 temel özelliğini işaret ediyor.

Bu özellikler, geleneksel görsel içerik üreticiliği ile podcast dünyasının yollarını kesin çizgilerle ayırıyor. Çünkü dinleyiciler, dayatılan mükemmelliğe değil; kusurlarıyla var olan ve bunları cesaretle ortaya koyabilen, tıpkı kendileri gibi sunucuların programlarını özgün buluyor. Sunucusuyla bağ kuruyor, onu adeta karşılıklı kahve içtiği bir arkadaşı gibi görüyorlar.

MERDİVEN ALTI TERAPİ

DENİZ DÜLGEROĞLU

Bir podcast sunucusunu parasosyal bağ kurulan bir dost kılan o 7 özellik ise şöyle şekilleniyor:

1. SIRADANLIK VE ALELADELİK: Dinleyiciler, ulaşmaz ikonların kurgusal dünyaları yerine, "senin benim gibi" birinin hikâyesini, ilgi alanlarını ve fikirlerini dinlemeyi tercih ediyor.

2. GÜNCEL OLMAK VE ANINDA TEPKİ VERMEK: Gündemi yakından takip eden, yayın esnasında hazırcevap, hızla reaksiyon veren ve aklındakini pat diye sorabilen sunucular her zaman bir adım öne çıkıyor.

3. BENZERLİK VE EMPATİ: Empati kurdurabilmek medyanın her alanında kıymetli. Bir dizinin kahramanının motivasyonu ya da ızdırabı ayna nöronlarımızı harekete geçirdiğinde o yapımın nasıl fanı oluyorsak podcast'te sadece duyduğumuz ya da bir koltukta sohbet ettiğini gördüğümüz biriyle empati üzerinden bağ kurmak çok daha hayati bir hal alıyor. Tam da bu noktada dinleyiciler; benzer hedefleri, arayışları ya da insani kusurları olan sunucularla çok daha hızlı ve derin bir bağ kuruyor.

4. ÖZGÜRLÜK: "O ne der, bu ne yapar?" kaygılarından arınmış, fikirlerini filtresiz dile getirebilen yayınlar dinleyicinin sığınağı haline geliyor.

5. DOĞALLIK: Tarkan'ın yıllar önce hafızamıza kazınan o ikonik şarkısında söylediği gibi: "Başkası olma kendin ol, böyle çok daha güzelsin." Dinleyici, kendisi gibi davrananın sıcaklığına ve gerçekliğine çekiliyor. Bu madde bana hemen, dinlemeye bayıldığım Nilay Örnek'in *Nasıl Olunur* podcast serisindeki o içten ve katıksız kahkahalarını hatırlattı.

6. MÜKEMMEL OLMAMA HALİ: Kusursuzluğu ve steril hayatları pompalayan dijital dünyaya inat; podcast ve videocast dinleyicisi hataları, zaafı ve eksikleri olan isimleri seviyor. Bu mecra, üzerimizdeki o ağır mükemmeliyetçilik baskısını bir nebze olsun hafifletiyor.

7. CESUR İTİRAFLAR: Mutsuzluğunu, yalnızlığını, iflasını, platonik aşkını ya da diyetini bozduğunu açık yüreklilikle paylaşabilen isimler samimiyet testini geçiyor. Deniz Dülgeroğlu'nun *Merdiven Altı Terapi* yayını, bu cesur itirafların dinleyicide nasıl devasa bir karşılık bulabileceğinin en canlı kanıtı.

Sonuçta zihnini yeni fikirlerle beslemek ve yalnızlığını samimi bir sesle paylaşmak isteyen o meraklı dinleyici kitlesi, kusursuz prodüksiyonların soğukluğuna değil, işte bu ham, cesur ve insani samimiyete teslim oluyor.

Her podcast ya da videocast biz dinleyicilerine farklı bir söz veriyor. Kimi Ateş Ataseven ve Fazıl Oral'ın *Paradoks* serisi gibi felsefe, mitoloji ve değerler üzerinden bizi derin derin düşündürmeyi; kimi Nilay Örnek gibi bize ilham vermeyi; kimi de yalnız olmadığımızı hatırlatmayı vaat ediyor. Ancak her biri, sunucusunun vizyonu doğrultusunda bizi zihinsel bir yolculuğun parçası olmaya davet ediyor.

Hadi, siz de kendi favori podcast'inizi açın ve bu yolculuğa katılın.

RAFLARDA

ÖMER FARUK SORAK

+ YAZI_/_/_RU! (Multidisipliner Sanatçı) +

Ömer Faruk Sorak'ı anlatmaya filmlerinden başlamak çok kolay. O yüzden filmlerinden başlamayacağım. Çünkü G.O.R.A.'yı, *Vizontele*'yi, *Aşk Tesadüfleri Sever*'i, *Sınav*'ı anlatmaya başladığımız anda Türkiye sinemasının son yirmi beş yılını konuşmaya başlarız. Benim merak ettiğimse biraz başka.

Ben kameranın arkasındaki adama bakmak istiyorum. Daha doğrusu yıllarca kameranın arkasında durmayı seçmiş bir insanın, insanlara nasıl baktığını anlamaya. Çünkü Ömer Faruk Sorak'ın hikâyesindeki en ilginç detaylardan biri yönetmen olması değil, önce kameraman olması. Belki bir insanı anlamak için bazen mesleğinin zirvesine değil, mesleğine ilk dokunduğu yere bakmak gerekir.

Onunki bir fotoğrafçı dükkânında başlıyor. Çocukken mahallesindeki bir fotoğrafçının yanında çıraklık yapıyor. Sonra Ankara. Basın Yayın. TRT. Kamera asistanlığı. Kameramanlık. Yıllarca görüntünün içinde ama kadrajın dışında bir hayat.

Ve burada durmak istiyorum. Çünkü kameramanlıkla yönetmenlik arasında teknik bir terfiden daha fazlası var gibi geliyor bana.

Biri size bakmayı öğretir; diğeri, nereye bakacağımızıza karar vermeyi. Belki Ömer Faruk Sorak'ın bütün sinemasını bu iki fiilin arasına koyabiliriz.

ÖNCE BAKMAYI ÖĞRENEN ADAM

TRT yıllarında kamerasıyla Türkiye'nin pek çok yerine gidiyor. Başka şehirler, başka yüzler, başka hayatlar görüyor. Bugün geriye dönüp baktığımda bunun bir yönetmen için herhangi bir okuldan daha tuhaf bir eğitim olduğunu düşünüyorum.

Çünkü hikâye anlatmayı öğrenmeden önce hikâyelerin gerçekten nasıl yaşandığını görüyorsunuz. İnsanların kamera açılınca nasıl değiştiğini. Kamera kapandığında nasıl geri döndüğünü. Bir yüzün ne zaman gerçekten güldüğünü. Bir sessizliğin bazen bir sayfa diyalogdan daha fazla şey anlattığını.

Belki de bu yüzden Sorak'ın filmlerinde büyük fikirlerden önce hep tanıdığımız bir şey vardır.

Bir insan. Bir mahalle. Bir aile. Bir arkadaşlık. Bir aşk.

Sonra onların üzerine uzay gemisi de koyabilirsiniz. Ama önce insanı ikna etmeniz gerekir.

TÜRKİYE'Yİ BİZE BİZDEN BİRİ GİBİ ANLATMAK

Ömer Faruk Sorak'ın kariyerine dışarıdan bakınca birbirine hiç benzemeyen filmler görüyorsunuz. Bir tarafta G.O.R.A. Bir tarafta *Aşk Tesadüfleri Sever*. Bir tarafta *Sınav*. Bir tarafta *Vizontele*. Bir tarafta *8 Saniye*. Bunların hepsini aynı insanın çekmiş olması ilk bakışta biraz tuhaf. Sonra başka türlü bakınca o kadar da tuhaf değil. Çünkü türler değişiyor ama merak değişmiyor gibi:

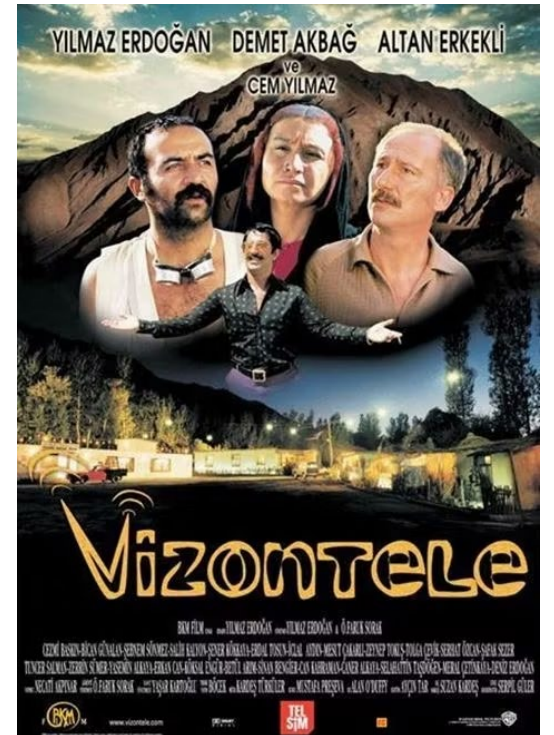
İnsan neden böyle davranıyor?

Bazen bunun cevabını komedide arıyor. Bazen aşkta. Bazen korkuda. Bazen rüyada. Bazen de çocuklarının hayatını kendi yarım kalmış hayalleriyle şekillendiren anne babalarda. Belki Sorak'ın asıl türü komedi ya da romantik film değildir. Belki onun türü, insandır.

G.O.R.A.'YI ÇEKEN ADAMIN AŞKA İNANMASI

Burada benim hoşuma giden bir çelişki var. Çünkü Türkiye'nin en büyük popüler komedilerinden bazılarını çekmiş bir adamın birkaç yıl sonra çıkıp *Aşk Tesadüfleri Sever* gibi bir film yapması bana hâlâ ilginç geliyor. Üstelik hikâyenin çıkış noktası da neredeyse filmin kendisi kadar "Sorak filmi".

Ömer Faruk ve İpek Sorak, annelerinin sohbeti sırasında ikisini de aynı doktorun doğurduğunu öğreniyorlar. Çoğumuz böyle bir şey duyduğumuzda, "Vay be!" der ve hayatımıza devam ederiz. Onlar film yapıyor. Sanırım hikâye anlatıcısıyla geri kalanımız arasındaki farklardan biri tam olarak bu. Biz tesadüfü yaşarız. O, tesadüfün içinde hikâye arar. Daha sonra insanların onlara kendi tesadüflerini anlatmaya başlaması da güzel. Çünkü bir film bazen bittiğinde bitmiyor; insanların kendi hayatlarını anlatma biçimini değiştiriyorsa yaşamaya devam ediyor.

KONTROL EDEN DEĞİL, ALAN AÇAN YÖNETMEN

Yönetmen denildiğinde kafamızda tuhaf bir figür var: Her şeyi bilen. Her şeye karar veren. Setin küçük tanrısı. Sorak'ın yönetmenlik üzerine söylediklerini okuyunca ise karşıma biraz başka biri çıkıyor. Oyuncunun yalnızca kendisine söyleneni gerçekleştirmesinden değil, filme kendi yorumunu katmasından söz ediyor.

Hatta yönetmenin kendi hayaline müdahale edilmesine izin vermesi gerektiğini söylüyor. Bunu sevdim. Çünkü insan yaş aldıkça kontrolü artırmak ister diye düşünüyoruz. Belki ustalık tam tersidir; neyi kontrol etmemen gerektiğini öğrenmek.

Sorak, sinemayı hayat gibi tarif ediyor: Akışkan, sürprizlere açık, dışarıdan gelen şeylerle yön değiştirebilen.

Aslında düşününce yönetmenlik için oldukça cesur bir fikir çünkü kameranın arkasındaki kişi sizsiniz. Ama gördüğünüz her şey size ait değil. Oyuncu geliyor, kendi geçmişini getiriyor. Senarist geliyor, kendi dünyasını getiriyor. Görüntü yönetmeni başka bir şey görüyor. Müzisyen başka bir şey duyuyor.

Ve bütün bunların ortasında yönetmenin işi belki herkesten daha yüksek sesle konuşmak değil; neyi dinlemesi gerektiğini bilmek.

BAŞKALARININ HİKÂYELERİNİ ANLATAN ADAM

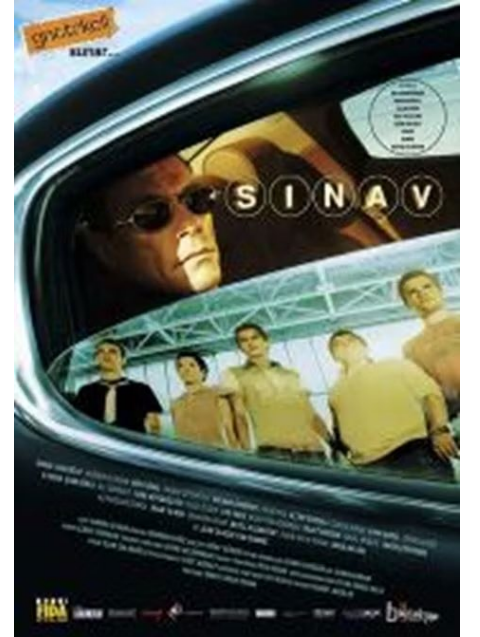
Burada bir şey fark ettim. Ömer Faruk Sorak'ın kariyerinde sürekli başka insanların hikâyeleri var. Cem Yılmaz'ın dünyası. Yılmaz Erdoğan'ın dünyası. Bir çiftin tesadüfleri. Bir öğrencinin korkuları. Bir kadının rüyaları. Bir müzisyenin kendi yolunu bulma meselesi. Belki yönetmenliğin garip tarafı bu: Hayatınız boyunca başkalarının hikâyesini anlatıyorsunuz ve insanlar sonunda sizin kim olduğunuzu o hikâyelerden çıkarmaya çalışıyor.

Ben de şu anda tam olarak bunu yapıyorum. Ve bütün filmleri yan yana koyduğumda karşıma büyük laflar söylemek isteyen bir yönetmenden çok, insanın yaptığı şeyi neden yaptığını merak eden biri çıkıyor.

Bence bu önemli.

Çünkü iyi hikâye anlatıcıları, cevapları olan insanlar olmayabilir. Belki iyi hikâye anlatıcıları, aynı soruyu yıllarca farklı insanlara sorabilenlerdir.

ÖMER FARUK SORAK'IN
KARİYERİ BANA
BİR YÖNETMENİN
ÖNCE HİKÂYE
ANLATMAYI DEĞİL,
BAKMAYI ÖĞRENMESİ
GEREKTEĞİNİ
DÜŞÜNDÜRÜYOR. VE
BELKİ YILLARCA
KAMERANIN
ARKASINDA KALMANIN
EN GÜZEL TARAFI
DA BU. HERKES
EKRAHA BAKARKEN,
SİZ HÂLÂ İNSANA
BAKIYORSUNUZ.

TESADÜFLER

Sonra Sorak'ın dünyasında sürekli karşıma çıkan başka bir kelime var: Tesadüf. Ama yalnızca *Aşk Tesadüfleri Sever* yüzünden söylemiyorum bunu. Bir fotoğrafçı dükkânında başlayan merakın TRT kamerasına dönüşmesi. O kameranın Türkiye'yi dolaşması. Kameramanın yönetmene dönüşmesi. Bir akşam yemeğinde anlatılan hikâyenin filme dönüşmesi. İki insanın aynı doktor tarafından dünyaya getirilmiş olmasının yıllar sonra milyonlarca insanın izlediği bir aşk hikâyesine dönüşmesi.

Sorak'ın sinemasında hayat sanki düz bir çizgi değil, birbirine çarpan küçük noktalar. Belki bu yüzden tesadüf meselesine bu kadar inanıyor. Çünkü kendi mesleki hikâyesi de biraz böyle görünüyor. Planlanmış büyük bir kariyer anlatısından çok, bir sonraki görüntünün peşinden giderek oluşmuş bir yol.

PEKİ, KENDİ HİKÂYESİ?

Ve sonunda asıl merak ettiğim yere geliyoruz. Ömer Faruk Sorak bugün altmışlarının başında. Türkiye sinemasının çok büyük seyirci rakamlarına ulaşan döneminin tam ortasında bulundu. Kameramanlığı gördü. Televizyonu gördü. Klipleri gördü. Sinemanın salonları doldurduğu yılları gördü. Dijital dönüşümü gördü. Bir kuşağın değişmesini gördü. Ve bütün bunlar olurken kameranın arkasında kaldı.

O yüzden ona klasik bir soru sormak istemezdim. "En sevdiğiniz filminiz hangisi?" değil.

"Tekrar G.O.R.A. gibi bir film çeker misiniz?" hiç değil.

Ben başka bir şeyi sorardım: Ömer Faruk, bunca yıl başkalarının hikâyesini anlattıktan sonra, sizin hikâyeniz hangisi?

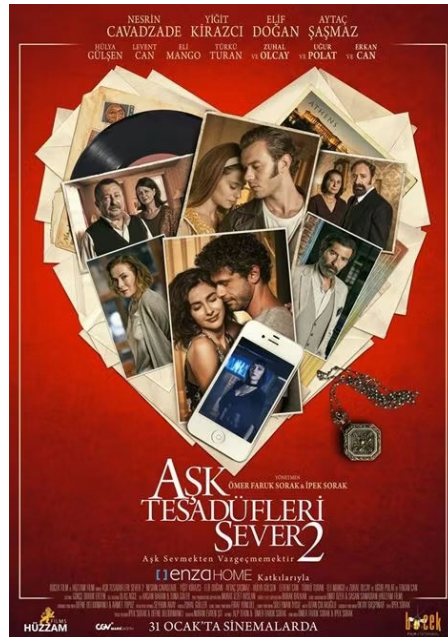
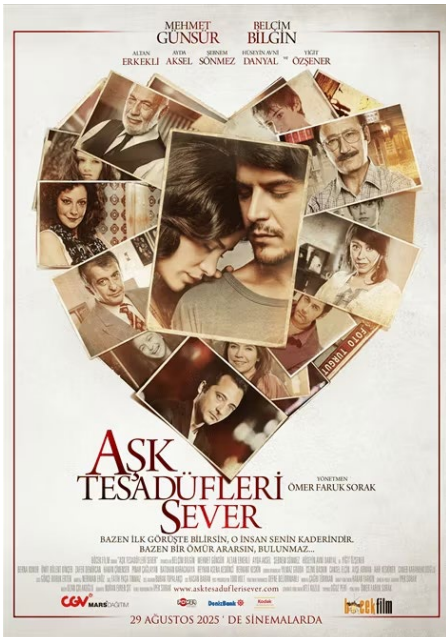
Belki henüz çekmediğiniz bir film. Belki yıllardır bir kenarda duran birkaç sayfa. Belki çocukken fotoğrafçı dükkânında ilk kez baktığınız bir negatif. Belki TRT kamerasıyla Anadolu'yu gezerken gördüğünüz ve hâlâ unutamadığınız bir yüz. Belki de hiçbir zaman filme çekmeyeceğiniz bir hikâye. Ama bence insan onlarca filminden sonra yönetmenin ne çekebileceğini değil, hâlâ ne çekmek istediğini merak etmeye başlıyor.

Çünkü genç bir yönetmene, "Bize neler gösterebilirsin?" diye sorarsınız.

Ömer Faruk Sorak gibi bir yönetmene ise başka bir soru sormak gerekiyor: "Bütün bunları gördükten sonra hâlâ neye bakıyorsunuz?"

RU!ografi için cevabını en çok merak ettiğim soru bu.

Çünkü Ömer Faruk Sorak'ın kariyeri bana bir yönetmenin önce hikâye anlatmayı değil, bakmayı öğrenmesi gerektiğini düşündürüyor. Ve belki yıllarca kameranın arkasında kalmanın en güzel tarafı da bu: Herkes ekrana bakarken siz hâlâ insana bakıyorsunuz.

BİR KARAKTERİ KONUŞMASINDAN TANIMAK: DİZİLERDE DİL, SINIF VE KİMLİK

+YAZI_/_ALEYNA ALKAN - speaxon english dil okulu kurucusu+

İyi yazılmış bir dizide karakterleri tanımak için çoğu zaman ne söylediklerine bakmak yetmiyor. Nasıl konuştukları, hangi kelimeyi seçip hangisinden kaçtıkları, nerede sustukları bazen senaryodaki bütün açıklamalardan daha fazlasını anlatıyor.

Succession bunun en net örneklerinden biri. Roy ailesi neredeyse her cümlesine bir küfür sıkıştırıyor ama bu küfürler hiçbir zaman kabalık gibi durmuyor. Kaybedecek bir şeyi olmayanların rahatlığıyla söyleniyor. Logan birkaç kelimeyle odayı susturabiliyor. Kuzen Greg ise cümlesini bitirmekte zorlanıyor, araya özürler, yarım kalmış düşünceler giriyor. Aile içindeki hiyerarşiyi anlamak için kimin cümlesini sonuna kadar getirebildiğine bakmak yeterli.

The Bear'da mutfak kendi dilini kuruyor. "Yes, chef!", "behind", "corner" gibi kısa komutlar, üst üste binen sesler, bitmeyen bir telaş. İlk başta kaos gibi görünen bu gürültü zamanla aidiyet biçimine dönüşüyor. Carmy'nin prestijli restoranlardan taşıdığı rafine mutfak dili ile Richie'nin sokak ağzı ise aynı tezgâhta iki farklı Chicago'yu yan yana getiriyor.

Fleabag'de en güçlü anlatım aracı konuşma değil, sessizlik. Karakterin kameraya dönüp attığı kısa bakışlar, çevresindekilere söyleyemediklerini izleyiciye açıyor. Rahibin bu bakışları fark ettiği an, dizinin dil üzerine kurduğu oyunun da doruk noktası oluyor.

Sex Education'da Otis'in terapist annesinden devraldığı dil hem komik hem de açıklayıcı. Bir lise öğrencisinin, arkadaşına terapi seansındaymış gibi cümleler kurması onun nasıl bir evde büyüdüğünü tek sahnede özetliyor.

Bridgerton ise dönemin resmi, hitaplarla dolu nezaket dilini kullanırken konuşmaların ritmini bilinçli olarak bugüne yaklaştırıyor. Ortaya kostümü eski ama duygusu çağdaş bir anlatım çıkıyor.

The White Lotus, dil üzerinden sınıf meselesini en keskin işleyen yapımlardan biri. Misafirler durmadan kendilerini, travmalarını, ihtiyaçlarını anlatıyor. Çalışanlar ise her seferinde aynı özenli, ezberlenmiş nezaket kalıplarını tekrarlıyor. Aradaki mesafe hiçbir sahnede açıkça dile getirilmiyor ama her "Tabii efendim"de hissediliyor.

Bu dizileri güçlü kılan şey, karakterlerini açıklamak yerine konuşturmayı seçmeleri. Aksan, duraksama, argo ya da resmiyet, hepsi bir kimlik ve bir sınıf hikâyesi taşıyor. Ekrandaki insanları gerçekten tanımamızı sağlayan da çoğu zaman bu ayrıntılar oluyor.

KENDİ SAHNESİNİ KURANLAR: FAUST'UN ALGORİTMASI VE HAKİKATİN MİMARLIĞI

+YAZI_/_NEVRA ÖNER+

Başkaları tarafından sınırları çizilmiş kusursuz sahnelerin dışına adım attığınızda hayatın gerçek ritmiyle tanışır-sınız. O devasa sistemin vitrininde parlamak bir kenara dursun; asıl güç, vitrinin arkasındaki kaosu yönetebilmek, sorunları öngörüp çözebilmek ve kendi dünyanızın mimarı olabilmektir. Dikkatli bakarsanız tüm muktedirlerin bunu yaptığını görürsünüz. Diğerleri seyretmeye, konuşmaya ve çoğu zaman da erkenden çürümeye mahkûm kalır.

Gücün yer değiştirdiği, insanın kendi potansiyeliyle yüzleştiği ve kısıtlı imkânların içinden kendi mitini yazmaya başladığı anların azlığını hemen fark eder ve bir anti-gerçeklik kurgularım. Bu yazıda da zamanın ruhu bağlamında içimde yeşeren; sinemanın, tiyatronun ve dijital dünyanın diliyle bu ruhu görünür kılacak üç zamansız yapımdan bahsetmek istiyorum.

Keyifli bir okuma olmasını dilerim.

MEKANIĞI DEŞMEK VE MİMARIN DOĞUŞU

Başkalarının yazdığı metinlerin konforundan çıkıp işin mutfağına; kamera açısına, hikâyenin, kurgu masasının matematiğine ve o son editoryal okunuşa indiğinizde sistemin bağışsaklarını tüm çıplaklığıyla görmeye başlarsınız. Sidney Lumet'in 1976 yapımı sinema klasiği *Network*, bu görünürlüğü ardındaki çürütücü mekanizmayı dramatik bir neşterle keser.

Modernizmin insanı, ulusları ve devletleri nasıl arka plana ittiğini; geriye sadece devasa şirketler ve çıkarlar kaldığını sinema tarihine geçen en sert ve gerçekçi dille anlatan ilk yapımlardandır. Filmin kapanış mottosu olan, "Television will never be the same," (Televizyon asla eskisi gibi olmayacak) ifadesi ise bu gerçeği keşfeden ancak kaldıramayan zavallıları bir bakıma ifşa eder.

Lumet, haberciliğin taklit ile hakikat arasındaki bağı koparıp reytinge dönüştürdüğü stüdyo atmosferini, giderek daralan yakın planlar ve dışavurumcu ışık tasarımlarıyla sarsıcı bir kapana çevirir. Howard Beale'in canlı yayınındaki cinnet sahnesi, izleyiciyi katarsise ulaştıran dramatik bir doruk noktası değil, medya düzeninin insanı öğüten dişlilerine karşı yapılmış sert bir yabancılaştırma hamlesidir. Paddy Chayefsky'nin Oscar ödüllü senaryosunda karakterler, kurumların edilgen birer dişlisi olmakla kendi rotasını çizen bağımsız bir anlatıcı olmak arasında seçim yapmaya zorlanır.

GOETHE'NİN FAUST'UNDA RUHUNU BİLGİ VE GÜÇ İÇİN
ŞEYTAN MEPHISTOPHELES'E SATAN İNSANIN YERİNİ
BUGÜN TIKLANMA, İZLENME VE ETKİLEŞİM UĞRUNA
ETİK DEĞERLERİNİ ALGORİTMAYA KURBAN EDEN
YAYINCILAR ALDI. YENİ BİR TRAJEDİ!

50 yıl sonra bugün mekanizmanın pasif figüranı olmayı reddedenler, fırtınalı denizde kendi gemisinin rotasını çizen rasyonel bir lider, bir "Mimar" arketipine dönüşmek zorunda kalıyor. Bu yeni düzende imkânların kısıtlılığı bir engel değil, aksine en sahici, en otantik yaratımların ortaya çıkmasını sağlayan eşsiz bir yakıt olarak hayatımıza döndü.

FAUST'UN YENİ SÖZLEŞMESİ: ALGORİTMA ÇIKMAZI

Sistemin geleneksel cenderesinden dijital dünyanın sokaklarına doğru ilerlediğimizde ise bambaşka bir masaya oturursunuz.

Dan Gilroy'un 2014 yapımı *Nightcrawler* filmi, dijital dönemin "algoritma, beğeni ve veri avcılığı" mantığının habercisidir ama bizzat kendisi değildir. Filmdeki kan donduran, ruhsuz başarı tablosuna yakından baktığınızda medyanın nasıl da her zaman en ilkel içgüdülerimize hitap ettiğini görebilirsiniz. Filmin ana karakteri Lou Bloom, kamerayı gerçeğe tanıklık eden bir araç olarak değil, trajediyi, kanı ve şiddeti "sermayeye" dönüştüren soğuk bir mercek olarak kullanır. Lou Bloom arketipi, bugün etik pusulasını yitirmiş algoritmik içerik yırtıcılarının en uç psikopatolojik krokisidir.

Goethe'nin *Faust*'unda ruhunu bilgi ve güç için şeytan Mephistopheles'e satan insanın yerini, bugün tıklanma, izlenme ve etkileşim uğruna etik değerlerini algoritmaya kurban eden yayıncılar aldı. Yeni bir trajedi! İzlediğimiz modern medya dramaları artık bir gelecek projeksiyonu değil, Lumet'in kurduğu o karanlık kehanetin ve *Nightcrawler*'ın temsil ettiği etik çöküşün dijitalleşmiş bir belgeselidir.

YOKTAN SAHNE İNŞA EDENLER: BO BURNHAM-INSIDE

Peki, bu Faustiye pazarlığı elinin tersiyle itip dijital mecrayı bir yozlaşma alanı değil, özgürleşme sahnesi olarak kullanmak mümkün mü?

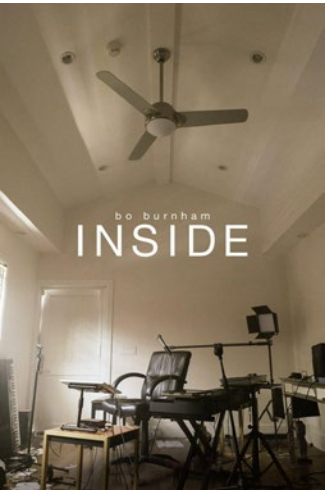
İşte, bu sorunun dijital çağdaki en radikal ve estetik yanıtı 2021 yapımı Bo Burnham'ın *Inside* başyapıtıdır. Pandemi döneminde tek bir odada, hiçbir yapımcı, stüdyo ya da ekip desteği olmadan çekilen bu eser; kamerasını, ışığını ve kurgu masasını tek başına yöneten bir sanatçının dijital çağın izolasyonuna ve algoritmik hezeyanlarına karşı inşa ettiği o tek kişilik direniş sahnesidir. Burnham yakın planlar, kendin yap ışık tasarımları ve deneysel kurgu matematiğiyle izleyiciye pürüzsüz bir şov değil, tüm çıplaklığıyla "otantik bir hakikat" sunar.

Inside, dijital dünyanın yalnızlaştıran ve algoritmaya kurban eden yapısını yine dijitalin araçlarıyla deşerken bağımsız yayıncılığın devasa bütçelere veya kurumsal onaylara ihtiyacı olmadığını kanıtlar. "Mimar" arketipinin dijitaldeki en somut örneklerinden biri olabilir.

Geleceği, hazır sahnelerde parlayanlar değil, yoktan sahne inşa edenler kuracak.

Peki, kimdir bu yoktan sahne inşa edenler?

Onlar, ışığı başkasının tutmasını beklemeyenlerdir. Kameralarını kendi elleriyle kuran; sahne arkasında, kurgu masasında kendi hakikatini ilmek ilmek işleyen; kadim bilgeliğin derinliği ile dijital çağın hızını sentezleyebilenlerdir. İzleyiciyi algoritmik bir veri paketi olarak değil, ruhu olan bir yol arkadaşı olarak gören, en büyük imkânsızlıkların içinden en gür, en özgür ve en etik sesi çıkarabilen modern anlatıcılarıdır.

EVDEKİ YABANCIDAN ÖNCE EVDEKİ YALAN: SENİ TANIYORUM

SENİ TANIYORUM'DA ASIL MERAK ETTİĞİM ŞEY, KAPIYI ÇALAN BİR "YABANCI" NIN YARATTIĞI DIŞ TEHDİT DEĞİLDİ. FUNDA'NIN KENDİ KURDUĞU O KORUNAKLI KALEDE ADIM ADIM KENDİ HAYATINA, ZİHNİNE VE BEDENİNE YABANCILAŞMA SÜRECİYDİ. DİZİ TAM DA BU EŞİKTE DURUYOR FAKAT DERİNLERE DALMAK YERİNE YÜZEYDEKİ AKSİYONU İZLEMİYİ SEÇİYOR.

+YAZI_/_/_CEREN ÖZCAN+

Bir ev düşünün. İçeride yeni doğmuş bir çocuğun getirdiği o tatlı ama çıldırtıcı telaş, şövalede yarım kalmış bir resim, dikiş tutturmaya çalışan kırılmalı bir evlilik ve her şeyi milimetrik kontrol arzusuyla yönetmeye çalışan bir anne... Dışarıdan bakınca fazlasıyla sıradan hatta biraz fazla steril ve kusursuz. Ta ki o kapıdan içeri başka bir kadının gölgesi düşene kadar.

Mert Baykal'ın yönettiği, Tuğba Doğan'ın senaryosunu kaleme aldığı sekiz bölümlük Netflix dizisi *Seni Tanıyorum*, tam olarak bu düzenli burjuva evinin ortasına dalıyor. Annelik, evlilik, sarsılan güven, doyumsuz arzu ve geçmişin yükleri üzerinden modern bir psikolojik gerilim anlatısı inşa etmeyi hedefliyor. Kadro kâğıt üzerinde ve ekranda oldukça cazip: Elçin Sangu, Ozan Dolunay, Melis Sezen ve Cemal Hünal. Üstelik elimizde doğru işlendiğinde izleyiciyi koltuğuna çivileyecek, rahatsız edici ve potansiyeli yüksek bir kurgusal malzeme var. Ancak dizi, bu malzemeyi sofistike bir psikolojik haritaya dönüştürmek yerine, ne yazık ki daha tanıdık ve güvenli sulara çekilmeyi tercih ediyor.

Seni Tanıyorum'da asıl merak ettiğim şey, kapıyı çalan bir "yabancı"nın yarattığı dış tehdit değildi. Funda'nın kendi kurduğu o korunaklı kalede adım adım kendi hayatına, zihnine ve bedenine yabancılaşma süreciydi. Dizi tam da bu eşikte duruyor fakat derinlere dalmak yerine yüzeydeki aksiyonu izlemeyi seçiyor.

KADIN KADINA SAVAŞIN KOLAYCILIĞI: "BU EVDE İKİ KADIN VARDI..."

Elçin Sangu'nun hayat verdiği Funda, doğumdan sonra ara verdiği ressamlığa dönmeye çalışan, kızı Mavi'yi adeta kendi varlığının bir uzantısı gibi gören, kontrol tutkunu bir kadın. Funda için iyi bir anne olmak sadece Mavi'yi korumak değil, aynı zamanda kendi geçmişiyle ve kendi annesiyle kuramadığı o yaralı bağın rövanşını almak demek. Hayatının merkezine anneliği koymuş ve bununla birlikte kontrol ihtiyacını da bü-yütmüş bir karakterin dünyasına Nazlı (Melis Sezen) giriyor.

Nazlı'nın Funda'nın hayatına sızma biçimi, kurgusal anlamda hikâyenin en güçlü fikirlerinden biri. Mavi'nin yüzme kursunda bir karşılaşmayla başlayan süreç; önce sıradan bir tanışıklığa, ardından tanıdığa, sonra da çocuğun bakımına yardım eden bir bakıcıya dönüşüyor. Ve çok geçmeden öğreniyoruz ki Nazlı'nın, eş İlker'le (Ozan Dolunay) Funda'nın bilmediği derin bir geçmişi var. Mesele tam da bu noktada sadece "eve giren yabancı kadın" olmaktan çıkıyor.

İlker bu geçmişi Funda'ya, "Önemsiz, tek gecelik bir şeydi," diyerek küçültüp sunuyor. İşte tam bu noktada senaryonun çok daha sert ve psikolojik bir çatışmaya alan açmasını bekliyorsunuz. Funda gibi kontrolü elinde tutmaya çalışan rasyonel bir kadının, kocasının eski sevgilisini çocuğunun bakımına dahil etmesi ancak ciddi bir kabullenme veya manipülasyon savaşı sonucunda gerçekleşmeliydi. Funda'nın direnci, İlker'in ikna çabaları ve Nazlı'nın o sakın ama kararlı sızması... Bu süreç izleyiciye gerçek bir istila ve alan ihlali hissi yaşatabilirdi.

Daha da önemlisi, iki kadının gerçekten yüzleşmesini isterdim. Bir noktada, "Galiba şimdi birbirlerinin elinden tutacaklar, aynı adama karşı uyanacaklar," diye düşünüyorsunuz. Olmuyor. Oysa Funda'nın İlker'e güvenemediği yerde Nazlı'yla açıkça karşı karşıya gelmesi, iki kadının da aynı adamın farklı yalanlarına maruz kaldıklarını fark etmesi ve sonunda asıl problemin birbirleri olmadığını anlamaları, diziyi alt metni son derece güçlü bir kadın hikâyesine dönüştürebilirdi. Dizi bunun yerine daha tanıdık bir savaşı seçiyor: Kadının kadına düşmanlığı.

İLKER: BİR ARZU NESNESİ Mİ SENARYO VİDASI MI?

Ozan Dolunay'ın canlandırdığı İlker, bütün sırların ve bu karmaşanın tam ortasındaki adam. Geçmişini parçalara bölüp anlatıyor, gerçekleri gerektiği kadar gramajla tartıp söylüyor ve her şeyi kontrol altında tutmaya çalışıyor. Ancak *Seni Tanıyorum*'u izlerken zihne takılan en büyük kıymık şu: Funda bu adama neden bu kadar kopmaz bir bağla tutunuyor? Bir anlatıda karakterler, ilişki uğruna bu kadar şeyi göze alıyorsa o ilişkinin duygusal ve kimyasal ağırlığının seyirci tarafından da hissedilmesi gerekir. Funda'nın İlker'e bağlılığı veya aralarındaki tutku ekrana yeterince güçlü yansıtılmadığı için karakterin adamdan kopamayışı organik bir duygusal zorunluluktan çok, senaryonun ilerlemesi için yazılmış bir ihtiyaç gibi kalıyor.

Üstelik İlker'in bazı kriz anlarında Funda'nın yaşadığı yıkıma üzülmekten ziyade kendi başına gelebileceklerden endişelenmesi, karakterin yaşadığı iç çatışmayı da biraz yüzeyde bırakıyor. İlker'in yalanları hikâyeyi hareket ettiriyor, evet ama karakterin kendisi bu yalanların altında ezilen kanlı canlı bir insandan çok, olayların birbirine bağlandığı soğuk bir merkez noktası olarak kalıyor.

BASİT BİR ZEHİRLEME PLANINDAN SOFİSTİKE TEHDİDE: NAZLI'NIN POTANSİYELİ

Melis Sezen'in Nazlı'sını sadece "kötü kadın" diye okumak karaktere haksızlık olur. Nazlı'nın kurgusunda çok daha derin bir yarık var: Mavi'yle kurduğu bağda, kendi hayatında eksik kalan annelik ve aile duygusunu başka bir çocuğun üzerinden ikame etme hali var. İlker'e duyduğu saplantı ise giderek bir adama sahip olma arzusunu aşır Funda'nın alanlarını tek tek ele geçirme hırsına dönüşüyor.

Nazlı'nın en rahatsız edici ve başarılı işlenen tarafı, yaptığı şeylerden sonra normal hayatına son derece soğukkanlı bir şekilde devam edebilmesi. Ölüm, kaza, manipülasyon, zehirleme... Bütün bunların ardından ertesi gün kahvesini içip hiçbir şey olmamış gibi davranabiliyor.

Tam da bu tekinsiz portre yüzünden Funda kademeli olarak zehirlenmeye ve kendi akıl sağlığından şüphe etmeye başladığında insan senaryodan daha büyük, daha sofistike bir plan bekliyor. Onca kamera, gözetleme, geçmişteki sır ve küçük manipülasyonun altında daha zekice bir kurgu arıyoruz.

Fakat perde arkasındaki plan açığa çıktığında gördüğümüz şey oldukça basit: Eski sevgilisinin evine bakıcı olarak girip karısını zehirleyerek onu kendi akıl sağlığından şüphe eder hale getirmek.

Sorun Nazlı'nın kötü olması değil. Sorun, Nazlı'nın bundan çok daha sofistike bir psikolojik tehdide dönüşebilme potansiyeli. Funda'nın anneliğini, ressamlığını, geçmişini ve Mavi'yle ilişkisini kullanabilir; zehirlenmeyi bütün bu zihinsel kuşatmanın sadece ufak bir parçası haline getirebilirdi. O zaman Nazlı gerçekten eve sızmış devasa bir tehdit gibi hissedilirdi.

Buradaysa karakterin potansiyeli, senaryonun kestirme hamlelerinin biraz gerisinde kalıyor.

**DIŞARIDAKİ ŞAHİTLER VE SUSKUNLAR SUÇ ORTAKLIĞI:
KEMAL'İN SESSİZLİĞİ**

Dizinin bence en ilginç ve ahlaki açıdan üzerine gidilmeye değer meselesi tam olarak burada yatıyor: Herkesin bir şey bildiği ama kimsenin gerçeği haykırmadığı o tekinsiz sessizlik çemberi.

İLKER BİLİYOR: Kendi düzenini ve konforunu korumak için saklıyor.

NAZLI BİLİYOR: Kendi kurduğu illüzyonu yaşatmak ve alanı ele geçirmek için manipüle ediyor.

KEMAL BİLİYOR: Ve belki de en trajik olanı, Funda'yı koruduğunu düşündüğü için susuyor.

Cemal Hünal'ın canlandırdığı Kemal özellikle önemli bir figür. Çünkü gerçeği söyleyebilecek, bu yalan balonunu patlatabilecek konumda. Funda'yı seviyor, geçmişi biliyor ve bütün bu karmaşaya dışarıdan, tarafsız bir gözle bakabilecek tek isim. Ama o da konuşmamayı, eylemsizliği seçiyor.

Buradan çok daha sert bir ahlaki soru çıkıyor: Sevdığımız birini korumak için gerçeği saklamak hangi noktada onun hayatına yapılan müdahaleye ve yaşadığı felakete ortak olmak demek?

İlker düzenini korumak için susuyor; Kemal, Funda'yı koruduğunu düşündüğü için, Nazlı ise kendi dünyasını yaratmak için. Niyetler değişiyor, gerekçeler farklılaşıyor ama sonuç değişmiyor: Bütün bu erkek egemen ve hastalıklı sır ağının bedelini tek başına Funda ödemek zorunda kalıyor.

KARAKTERLER MATRİKSİ VE KAÇIRILAN FIRSAT

Seni Tanıyorum'un bütün karakterlerini yan yana koyduğunuzda aslında oldukça iyi bir psikolojik drama çıkarılabilecek sağlam bir yapı var:

FUNDA: Kontrol ederek kendini korumaya çalışan ama bu tutkusu yüzünden hayatının kontrolünü tamamen kaybeden bir kadın.

NAZLI: Sahip olamadığı hayatı ele geçirmek için başkalarının gerçekliğini yok eden bir arzu.

İLKER: Kendi yalanlarının içinde yaşamaya devam ederken etrafındakileri de oraya çeken bir sığınmacı.

KEMAL: Doğruyu bildiği halde susarak kötülüğe alan açan pasif bir şahit.

MAVİ: Yetişkinlerin hırslarının ve yalanlarının ortasında kalan masumiyet.

Dizinin asıl güçlü tarafı da tam burasıydı: Herkesin bir şey sakladığı, herkesin bir başkasının hayatına müdahale ettiği ve evin giderek güvenli bir alan olmaktan çıktığı klostrofobik bir hikâye kuruyor.

Ama dizi, bu fikrin peşinden sonuna kadar gitmek yerine çoğu zaman, "Şimdi ne olacak?" heyecanını ve ekran başındaki anlık merakı seçiyor. Oysa benim daha çok merak ettiğim "Sonra ne olacak?" değil, "Bu insanlar neden birbirine bunu yapıyor?" sorusuydu. Çünkü iyi bir psikolojik gerilim yalnızca sır saklamaz; o sırrın insan ruhunu neden ve nasıl değiştirdiğini de gösterir.

Seni Tanıyorum'da sırlar bol, yalanlar bol, hatta evin içinde bir yabancı bile var. Ama asıl hikâye Nazlı kapıdan girdiğinde başlamıyor. Funda'nın kendi hayatına ve sezgilerine güvenmeyi bıraktığı an başlıyor. Ve bence dizinin kaçırdığı en büyük fırsat tam da burada yatıyor: Evdeki yabancıyı anlatırken o evin içindeki köklü yalanı yeterince kurcalamamak.

BİR TUTAM TUZ, BİRAZ ALLIK:

TUZLU KAHVE'NİN YÜZLERİ

+ YAZI_//_YASİN ŞEFİK - make-up artist & beauty editor +

Bir kahvenin içine tuz atıldığında yüzünüzü saklamanız zordur. İlk yudumda kaş kalkar, göz hafif kısılr, ağız ne yapacağına karar veremez. *Tuzlu Kahve* de biraz böyle bir dizi aslında. Birbirinden farklı aileleri aynı hikâyenin içine koyuyor ve daha ilk karşılaşmada yüzler konuşmaya başlıyor.

Üstelik daha kimse ağızını açmadan.

Kutaygil, Aydınoğlu ve İpekli ailelerinin dünyaları birbirinden farklı. Hayata bakışları, alışkanlıkları, statüleri, gösterişle kurdukları ilişki hatta "bakımlı olmak"-tan anladıkları bile başka. Bu fark elbette kostümlerde, evlerde, tavırlarda karşımıza çıkıyor ama benim gözüm ister istemez önce yüzlere gidiyor.

Meslek hastalığı diyelim.

Çünkü bir karakterin nasıl makyaj yaptığı -ya da makyaj yapmamış gibi görünmek için ne kadar uğraştığı- onun hakkında sandığımızdan çok daha fazla şey anlatıyor.

Burada sevdiğim taraf şu: Makyaj sadece kadınları güzelleştiren bir araç olarak kullanılmıyor. Karakterin nereden geldiğini, kendisini nasıl gördüğünü, başkalarına nasıl görünmek istediğini de hikâyenin içine usulca yerleştiriyor.

Zaten televizyonda iyi makyajın küçük bir ironisi vardır: Bazen ne kadar başarılıysa o kadar az fark edilir.

Kamera karşısında cildi hâlâ cilt gibi bırakmak, oyuncunun mimiklerini fondöten katmanlarının altında kaybetmemek, yaşı yok etmeye çalışmadan yüzü doğru ışıkla buluşturmak kolay değil. Bir yandan da karakterin dünyasını anlatmanız gerekiyor.

Tuzlu Kahve bu açıdan izlemesi keyifli bir iş. Çünkü karşımızda dokuz kadın ve dokuz ayrı güzellik anlayışı var.

DERİN KUTAYGİL – EDA ECE

Her şey kontrol altında. En azından eyeliner öyle söylüyor.

Derin'e baktığınızda ilk hissedilen şey gençlikten çok, kontrol.

Hayatının belli bir düzende ilerlemesini isteyen, nasıl görüldüğünün farkında olan ve muhtemelen, "Hazırlanmadım," dediği günlerde bile hazırlanmış görünen kadınlardan.

Bu nedenle makyajında ağır bir fondöten görüntüsü yerine düzgün, canlı ve bakımlı bir ten tercih edilmesi karaktere çok yakışıyor. Cilt hâlâ genç bir cilt gibi davranıyor. Gözlerde belirgin kirpikler, kontrollü eyeliner ve gölgelendirme var ama bunların hiçbiri Eda Ece'nin yüz ifadesinin önüne geçmiyor.

Bence Derin için kilit nokta tam burada:

"Makyajlı bir kadın" gibi değil, makyajını iyi bilen bir kadın gibi görünmesi gerekiyor.

İkisi aynı şey değil.

Özellikle hikâyenin başında hayatını belli bir düzene oturtmaya çalışan, evlilik ve aile beklentilerinin ortasında duran bir karakter için yüzündeki bu kontrollü güzellik hali de hikâyenin küçük bir parçasına dönüşüyor.

Derin'in makyajı, "Bende her şey yolunda," diyor.

Dizilerde bunun ardından genellikle hiçbir şey yolunda gitmez zaten.

HATUN AYDINOĞLU – BİNNUR KAYA

Bu yüzde makyajdan önce sıcaklık var.

Hatun'un yüzüne baktığımda aklıma gelen ilk kelime "yakınlık".

Burada makyajın görevi, karakteri gençleştirmek ya da olduğundan başka biri haline getirmek değil. Tam tersine, Binnur Kaya'nın yüzündeki ifadeyi korumak gerekiyor. Çünkü Hatun'un karakteri biraz da o ifadelerde yaşıyor.

Tenin gereğinden fazla kusursuzlaştırılmaması, sıcaklığının korunması; göz çevresinde mimikleri yok etmeyen gölgelendirmeler ve dudaklarda yüze hayat veren tonlar bu nedenle önemli.

Olgun kadın makyajında hâlâ zaman zaman karşılaştığımız, "Biraz daha kapatalım," refleksi bana hep riskli gelir. Çünkü özellikle kamera karşısında fazla ürün göz çevresindeki hareketi azaltır, yüzün hikâyesini örtebilir.

Hatun'da ise o hikâyeye ihtiyacımız var.

Güldüğünde de, sinirlendiğinde de, birine "Ben sana demiştim!" bakışı attığında da yüzünün hareket etmesi gerekiyor.

Bazı karakterleri fondöten değil, mimikleri taşır.

Hatun onlardan biri.

SİTARE KUTAYGİL – NEVRA SEREZLİ

Zarafetin fondöten kalınlığıyla ilgisi yok.

Sitare'nin makyajında en sevdiğim şey, onu "yaşlı kadın makyajı" diye ayrı bir kategoriye hapsetmemesi.

Çünkü olgun yüzlerde yapılan en büyük hatalardan biri, yaşı saklamaya çalışırken yüzün üzerine istemeden birkaç yaş daha eklemek.

Fazla fondöten, yoğun pudra, sert kaşlar, gereğinden belirgin dudak kontürü...

Bunların hiçbiri gençlik yaratmıyor. Çoğu zaman yalnızca ürünü görünür hale getiriyor.

Sitare'de ihtiyaç duyulan şey başka: Yüzün mimarisini korumak.

İnce katmanlı ten ürünleri, göz çevresinde minimum ürün, yumuşak kaş geçişleri ve ışığın doğru noktalara taşınması... Teknik taraf aslında oldukça hassas.

Nevra Serezli gibi, yüzü zaten güçlü bir oyuncuda makyajın, "Ben de buradayım!" diye bağırmasına hiç gerek yok.

Sitare odaya girdiğinde zaten fark edilir.

Makyajın yapması gereken tek şey ona eşlik etmek.

TİRAJE KUTAYGİL –
NERGİS KUMBASAR

"Doğalım," ama bu doğallık için biraz çalıştık.

Tiraje başka bir dünyanın kadını.

Onun makyajında mesele makyajsız görünmek değil; özenli görünmek.

Aradaki fark küçük gibi görünür ama karakter açısından çok büyüktür.

Düzgün bir cilt, kontrollü göz makyajı, yerli yerinde dudaklar... Her şey hesaplı ama hiçbir şey tesadüfen oraya konmuş gibi değil.

Televizyonda "natural makeup" dediğimiz şey de zaten çoğu zaman budur. İzleyici, makyajı görmez ama makyaj sanatçısı o "doğallık" için epey uğraşmıştır.

Tiraje'nin yüzünde sosyal çevresini bilen, kendisine nasıl bakılması gerektiğinin farkında olan bir kadın görüyoruz.

Bazı kadınlar aynaya, "Nasıl görünüyorum?" diye bakar.

Bazıları, "Olmam gerektiği gibi miyim?" diye.

Tiraje ikinci gruba daha yakın.

FERYAL İPEKLİ –
NEBAHAT ÇEHRE

Güçlü görünmek için yüzü sertleştirmek gerekmiyor.

Feryal bence makyaj açısından dizinin en keyifli okumalarından biri.

Çünkü Nebahat Çehre'nin yüzünde zaten çok güçlü bir ekran varlığı bulunuyor. Burada makyajın görevi bu gücü yeniden yaratmak değil; doğru yerlerden desteklemek.

Fazla gençleştirmeye çalışan bir uygulama Feryal'in karakter ağırlığını azaltabilir. Fazla sertleştirilen bir makyaj ise onu olduğundan daha mesafeli bir yere taşıyabilir.

Dolayısıyla denge önemli.

Kontrollü bir ten, belirgin fakat sertleşmeyen gözler, karakteri taşıyan dudak tonları ve yüzün kemik yapısını destekleyen doğru kontür-bronzer dengesi...

Buradaki teknik mesele "daha fazla" değil, "daha doğru".

Çünkü güçlü kadın karakterlerde bazen çok kolay bir tuzağa düşülür: Güç eşittir sert yüz.

Oysa değil.

Bazen bir elmacıkkemiğini doğru vurgulamak bütün hikâyeyi anlatmaya yeter.

Feryal'in yüzünün, "Ben güçlüyüm," demesine gerek yok.

Zaten biliyoruz.

CANDAN AYDINOĞLU –
ŞEVAL SAM

Bir tık fazla. Ama özellikle bir tık. Candan'a gelince işler biraz daha eğlenceli.

Adana'dan İstanbul'a gelen, gösterişle arasına pek mesafe koymayan, girdiği yerde yalnızca bulunmak değil biraz da fark edilmek isteyen bir kadın.

Dolayısıyla Candan'ın makyajının sessiz olması zaten karaktere haksızlık olurdu.

Daha belirgin gözler, daha net kirpikler, biraz daha kusursuz görünmek isteyen bir ten, daha iddialı dudaklar ve ışığı görünce kaçmak yerine ona doğru yürüyen bir aydınlatıcı...

Ama burada çok ince bir sınır var. Candan'ı anlatacağız diye onu karikatüre çevirmemek gerekiyor. Çünkü "sonradan görme" olmak kötü makyaj yapmak demek değil. Hatta tam tersine, Candan muhtemelen makyajına birçok kişiden daha fazla kafa yoruyor.

Onun derdi görünmek.

Belki biraz daha bakımlı, biraz daha gösterişli, biraz daha "İstanbul", biraz daha her şey... İşte karakter makyajında o "biraz daha" çok kıymetli.

Kirpik bir tık daha belirgin. Dudak bir tık daha iddialı. Ten bir tık daha kusursuz. Işık bir tık daha fazla.

Ama sadece bir tık. Çünkü ikinci tıkta karakterden çıkıp skece girme ihtimaliniz var. Candan'ın güzelliği de tam burada eğlenceli hale geliyor: Güzelliğini göstermek isteyen bir kadın değil o. Güzelliğini herkesin görmesini isteyen bir kadın.

**TÜRKAN DESTAN –
HATİCE ASLAN**

Yüzü rahat bırakmanın da bir tekniği var.

Türkan'da daha sakın bir güzellik dili var.

Ve bazen sakın makyaj yapmak iddialı makyaj yapmaktan daha zor.

Çünkü saklanacak yeriniz azdır.

Cildin gerçek dokusunu korumak, göz çevresinde ürünü biriktirmemek, dudak rengini yüzün geri kalanından koparmamak gerekiyor. Kullanılan ürün arttıkça değil, doğru yere kondukça sonuç güçleniyor.

Hatice Aslan'ın yüzünde karakteri taşıyan çok fazla doğal ifade olduğu için bunların üzerine yeni bir yüz inşa etmeye gerek yok.

Zaten *Tuzlu Kahve* gibi farklı kuşaklardan kadınların yan yana geldiği bir hikâyede bunun önemi daha da belirginleşiyor.

Herkese aynı fondöteni sürüp, "Aile fotoğrafına hazırız," diye mezsınız.

Türkan bunun güzel örneklerinden biri.

**ELİT İPEKLİ –
YASEMİN ERGENE**

Kusursuz ama uğraşmamış gibi.

Elit'in dünyasında daha genç, cilalı ve hazırlanmış bir güzellik dili var.

Cilt daha aydınlık, gözler daha belirgin, dudaklar feminen ama kontrollü.

Fakat genç yüzlerde makyajın en büyük tuzaklarından biri de tam burada başlıyor: Zaten taze olan bir cildi daha fazla ürünle "güzelleştirmeye" çalışmak.

Kamera bunu pek affetmez.

Fondöten fazlaysa görür. Pudra fazlaysa görür. Kapatıcı göz çevresinde birikmişse onu da görür.

HD kamera biraz acımasız bir arkadaş gibidir. Söylemese bile her şeyi fark eder.

Bu nedenle Elit'in güzellik dilinde asıl mesele kusursuzluğu ürün miktarıyla değil, doğru uygulamayla yaratmak.

Gençliği kapatmamak.

Çünkü bazen en iyi ten makyajı, tenin hâlâ ten olduğuna bizi ikna edendir.

AYBÜKE DESTAN – CEREN MORAY

Burada makyaj biraz da ruh haline karışıyor.

Aybuke'de makyajı yalnızca "yakışan renkler" üzerinden okumak eksik kalır.

Çünkü Ceren Moray'ın canlandırdığı karakter, hikâyedeki konumu ve ilişkilerdeki tavırla diğer kadınlardan ayrılmaya müsait. Bu da makyaj tasarımına güzel bir alan açıyor.

Gözlerde zaman zaman değişen yoğunluk, farklı renk seçimleri, dudak tonlarının karakterin ruh haline göre hareket etmesi... Bunların hepsi Aybuke'nin güzellik dilini diğer kadınlardan ayırabilir.

Makyaj burada süs olmaktan çıkıp psikolojiye yaklaşır. Bence karakter makyajının en heyecan verici taraflarından biri de bu. Bazen senaryoda yazmayan bir cümleyi yüz söyler.

Dokuz kadın, dokuz yüz, tek fondöten mümkün değil

Tuzlu Kahve'nin makyaj dünyasını ilginç bulmamın asıl nedeni bu. Aynı dizide genç kadın da var, olgun kadın da. Geleneksel olan da var, modern olan da. Statüsünü sessizce taşıyan da var, o statüyü mümkünse odadaki herkesin görmesini isteyen de. Dolayısıyla bu kadınları tek bir "güzel kadın" kalıbına sokmak hikâyeye aykırı olurdu. İyi karakter makyajı biraz oyuncuyu tanımak, biraz senaryoyu okumak, biraz ışığı bilmek, biraz da nerede duracağını bilmektir. Cildi pürüzsüzleştirirken dokusunu kaybetmemek... Yaşın izlerini silmeye uğraşırken yüzün hikâyesini silmemek... Karakteri güzelleştirirken oyuncuyu başka birine dönüştürmek... Ve belki en önemlisi, bütün bunları yaptıktan sonra seyirciye yaptığınızı unutturmak.

Tuzlu Kahve'nin kadınlarına baktığımda hoşuma giden şey tam olarak bu: Farklı yaşlar, farklı hayatlar, farklı sınıflar ve birbirinden farklı güzellik anlayışı aynı hikâyede buluşuyor.

Kimi, "Ben buradayım," diyor. Kimi zaten orada olduğunu bildiği için söylemeye ihtiyaç duymuyor. Kimi kusursuz görünmeye çalışıyor. Kimi yüzündeki hayatı saklamıyor.

Sonuçta iyi televizyon makyajının amacı izleyiciye, "Ne güzel makyaj yapmışlar," dedirtmek değil. İzleyici karaktere bakıp sadece şunu düşünüyorsa iş tamamdır: "Evet... Bu kadın tam da böyle görünürdü."

BİR OYUNU NEDEN İZLERİZ?

Evet, yeni serimiz geldi. E, malum tiyatro sezonu açılıyor ve bunu yazınca arkasından normalde oyun isimleri, oyuncular, tarihler ve "kaçırmayın"larla dolu bir paragraf gelmesi gerekiyor. Ama gelmeyecek. Onu kendi oyunum çıktığında yapacağım 😊

Şaka bir yana, bir süredir tiyatro hakkında başka bir şeyi düşünüyorum: Bir oyunu neden izliyoruz? Hikâyesini öğrenmek için mi, bir oyuncuyu sevdiğimiz için mi, iki saatliğine başka bir hayata girmek için mi? Yoksa karanlık bir salonda hiç tanımadığımız insanların hayatlarına bakarken kimsenin haberi olmadan biraz kendimize mi bakıyoruz? Sanırım benim cevabım sonuncusuna daha yakın. O yüzden bu sezon ilgimi çeken oyunları, "Ne anlatıyorlar?" diye değil, "Bende hangi soruyu bıraktılar?" diye yazmak istedim; çünkü iyi tiyatronun eve bizimle gelen tarafı dekoru değil, sorusudur.

ÖZEL BİR RİCA

BİR BÖBREĞİNİ VERİR MİSİN?

Önce çok basit bir soru: Sevdığınız insan için böbreğinizi verir misiniz? Hemen cevap vermeyin, çünkü Stefan Vogel'in *Die Niere* adlı eserinden uyarlanan *Özel Bir Rica*, tam da bizim çok kolay cevap verdiğimiz yerlerden birini biraz karıştırıyor. Poetika Yapım'ın 28 Ekim'de prömiyer yapacak oyununda Sevinç Erbulak, Tayanç Ayaydın, Emel Çölgeçen ve Kaya Akkaya var; dört oyuncu, bir böbrek ve sanırım ölçülmesi pek mümkün olmayan bir şey: Sevginin sınırı.

İnsan, sevdiği biri için neler yapabileceğini düşünürken son derece cömerttir; çünkü ihtimaller içinde hepimizin karakteri biraz daha iyidir. Asıl mesele, ihtimal kapıyı çaldığında başlıyor. "Ben senin için her şeyi yaparım," demek kolay. Peki her şeyin içine ne dahil? Bedenin dahil mi, korkun dahil mi, kendi hayatından vazgeçme ihtimalin dahil mi? Daha kötüsü şu: Sen onun için yapardın, o senin için yapar mıydı?

Bence *Özel Bir Rica*'nın tehlikeli tarafı tam burada. Bir organ meselesinden ilişkilere giriyor; sevginin romantik olarak anlattığımız tarafıyla gerçek hayatta ödeme zamanı gelen tarafını aynı masaya oturtuyor. Sevinç Erbulak, Tayanç Ayaydın, Emel Çölgeçen ve Kaya Akkaya'yı burada merak etmemin nedeni de bu; çünkü komedinin çok sevdiğim bir özelliği var: İnsanın en ciddi kusurlarını bize güldürerek itiraf ettirebiliyor. Belki o akşam salondan çıktığımızda kimse böbreğini vermek zorunda kalmayacak ama yanımızdaki insana başka türlü bakabiliriz. Bence tiyatro için yeterince tehlikeli bir sonuç.

+ YAZI //_ _RU! (Multidisipliner Sanatçı) +

PASTA YESİNLER

İKTİDAR EL DEĞİŞTİRİR. PEKİ, İNSAN DEĞİŞİR Mİ?

Ve Baba Sahne.

Peter Jordan'ın *Pasta Yesinler* metni, Emrah Eren rejisi ve masada Şevket Çoruh, Farah Zeynep Abdullah, Özgür Ozan, Bülent Şakrak. Bu dört ismi aynı sahnede görmek zaten başlı başına merak uyandırıyor. Ama Baba Sahne sözkonusu olduğunda merak ettiğim yalnızca oyuncular değil, seçtikleri metinler de. Baba Sahne'nin repertuvarına baktığınızda tiyatroyu yalnızca hikâye anlatılan bir yer olarak görmediğini hissediyorsunuz. Komediye seviyor ama yalnızca güldürmek için değil. Absürdü seviyor ama yalnızca biçim olsun diye değil. Bir yerinden bugüne değen, insanın zaaflarını biraz dürten, seyirciyi eğlendirirken araya rahatsız edici bir soru sıkıştıran metinlerle ilişki kuruyor.

Belki Şevket Çoruh'un kurduğu Baba Sahne'nin karakteri de biraz burada. Seyirciden uzaklaşmadan tiyatro yapmak. Çok kapalı, yalnızca kendi çevresine konuşan bir dünya kurmadan, popüler olanla nitelikli olanın birbirine düşman olmak zorunda olmadığını hatırlatarak.

O yüzden *Pasta Yesinler* seçimi bana şaşırtıcı gelmiyor.

Bir tarafta Fransız Devrimi, iktidar, sınıf ve düzen var. Diğer tarafta bütün bunlarla dalga geçebilecek kadar oyunbaz bir metin. Üstelik dört oyuncunun karakterden karaktere geçebildiği, oyunculuğun da oyunun parçasına dönüştüğü bir yapı.

Baba Sahne'nin sevdiği yer biraz burası galiba: Ciddi bir meseleyi ciddi suratla anlatmamak.

Oyuna gelirsek Fransız Devrimi olmuş. Kral devrilmiş. Kraliçe devrilmiş. Halk kazanmış. Buraya kadar tarih.

Sonra Peter Jordan geliyor ve tarihle biraz oynuyor. Marie-Antoinette ile XVI. Louis ölmüyor. Daha doğrusu ölemiyorlar. On beş yıldır Versailles'da idam edilmeyi bekliyorlar çünkü onları devirmek için gelen yeni düzen, kendi bürokrasisiyle, kavgalarıyla ve iktidar savaşlarıyla fazlasıyla meşgul.

Bunu sevdim. Çünkü bir devrimi anlatmanın en komik yollarından biri belki de devrim bittikten sonra kimsenin ne yapacağını bilmediği anı anlatmak.

Ve mesele yavaş yavaş, "Marie-Antoinette gerçekten pasta dedi mi?" olmaktan çıkıyor. Başka bir soruya dönüşüyor:

İktidar kötü insanları mı yaratır yoksa iktidarın kendisi mi insanı değiştirir?

Şevket Çoruh, Farah Zeynep Abdullah, Özgür Ozan ve Bülent Şakrak'ın aynı sahnede olmasını benim için asıl ilginç yapan da burada başlıyor. Çünkü dört oyuncu on karakter arasında dolaşacak. Biraz önce iktidar sahibi olan oyuncuyu birkaç dakika sonra başka bir kimliğin içinde görebileceğiz. Belki de oyunun fikrine bundan daha uygun bir oyunculuk oyunu olamaz. Taç değişiyor. Kostüm değişiyor. Karakter değişiyor.

İnsan? Ondan o kadar emin değilim. Sezonun en merak ettiğim oyunlarından biri bu olacak.

OMG

BİR ADAMIN KENDİSİYLE DALGA GEÇEBİLMESİ

Ozan Güven'in OMG'si bu listenin yeni oyunu değil. Geçtiğimiz sezondan devam ediyor. Ama bazı işler vardır, prömiyer tarihi geçince eskimez. Tam tersine, oynandıkça oyuncusuyla arasındaki mesafe değişir. OMG bana biraz öyle geliyor. Çünkü burada Ozan Güven bir karakterin arkasında değil. En azından alıştığımız anlamda değil.

Ve oyunculuk mesleğini düşündüğünüzde bunun ne kadar tuhaf olduğunu fark ediyorsunuz. Yıllarca başkalarının cümlelerini söylüyorsunuz. Başka insanların korkularını, öfkelerini, aşklarını, zaafalarını bedeninizden geçiriyorsunuz. Seyirci sizi tanıdığını düşünüyor ama aslında tanıdığı insanların hiçbiri siz değilsiniz. Sonra bir gün sahneye çıkıp kendi hikâyenizi anlatmaya karar veriyorsunuz. Hangisi daha zor? Emin değilim.

Ozan Güven burada kendisini anlatmaktan çok, kendisini malzemeye dönüştürüyor. Yaşadıklarını, yaşını, erkekliği, ilişkileri, hataları, gündelik hayatı, kendisiyle ilgili bildiklerini ve insanların onun hakkında bildiğini düşündüğü şeyleri alıp mizahın içine koyuyor.

Bu önemli bir fark. Çünkü insan kendisi hakkında konuşabilir ama kendisine dışarıdan bakabilmek başka bir şey. Hele komedi yapıyorsanız. Komedi biraz acımasızdır. Başkasındaki çelişkiyi görmek kolaydır; kendi çelişkinizi bulup insanların önüne koyduğunuz anda iş değişir. Bir oyuncunun kendi egosuyla arasına koyabildiği mesafe önemli bir ayrımdır.

Kendini ne kadar ciddiye alıyor? Kendine nerede gülebiliyor? Hangi hikâyeyi anlatırken hâlâ kendisini koruyor? Hangisinde bir anlığına korumayı bırakıyor? Çünkü sahnede "kendin olmak" diye çok romantik bir laf var ama bence kimse sahnede tamamen kendisi değil. Hepimiz kendi hikâyemizin editörüyüz. Neyi anlatacağımıza karar veriyoruz, nerede güldürecekimize, nerede susacağımıza. O yüzden OMG'nin bazen anlattığı hikâyeden çok, anlatmadığı yere bakmak lazım gibi. Çünkü iyi bir tek kişilik performansta bir süre sonra metinle oyuncu arasındaki çizgi kayboluyor. Bir de yıllardır sinemada ve televizyonda farklı karakterlerde gördüğümüz bir oyuncuyu burada kurtaracak başka kimse yok. Partner yok. Kurgu yok. Yakın plan yok. Kamera doğru anda gözünüze gelemaz. Bir sahne, bir insan ve seyirci var. Seyirci gülerse devam ediyorsunuz. Gülmezse o sessizliğin içinde yine siz varsınız. Tiyatro biraz da bu yüzden oyuncunun bahanesini azaltıyor.

Ve belki Ozan Güven'in burada yaptığı en ilginç şey bir başka karaktere dönüşmek değil, yıllarca karakterlerin arkasında duran adamı biraz öne çıkarmak çünkü OMG'yi izlenir yapan şey belki anlattığı hikâyelerden çok, o hikâyelerin arasından zaman zaman gördüğümüz adam. Ve bazen sahnede en zor rol, başkası olmak değil, kendinden kaçmamaktır.

KIYI SIFIR

PEKİ, YA OYUN SAHNEDE BAŞLAMİYORSA?

Sonra bir kapı açılıyor gerçekten. Tiyatrolabaratuvanı ve Tayfa İstanbul işbirliğiyle çıkan *Kıyı Sıfır*'ı diğerlerinden ayıran şey, daha başlangıçta formu; çünkü burada klasik anlamda oturup bir oyunun başlamasını beklemiyoruz, sergi ve performans birbirine karışıyor. İlk edisyonun meselesi ihtimal: Dört kapı, dört eser, aynı kavrama dört ayrı bakış ve Şebnem Dönmez.

Bu fikri sevdim çünkü tiyatrodan bize yıllardır bir kapı gösterilir ve, "Hikâye burada," denir. *Kıyı Sıfır* ise sanki kapıları çoğaltıyor. Peki, hangisi gerçek? Belki hiçbir, belki hepsi; ihtimal dediğimiz şey zaten biraz böyle değil mi? Ya gitsaydım, ya kalsaydım, ya söylesaydım, ya o gün telefonu açsaydım, ya o insanla hiç tanışmasaydım... Hayatımız yaşadıklarımızdan oluşuyor ama zihnimiz bir taraftan hiç yaşanmamış hayatlarımızı da taşımaya devam ediyor.

O yüzden Şebnem Dönmez'in burada yalnızca "oyuncu" olarak bulunmasını değil, performansın içinde bedenini nereye koyacağını merak ediyorum; çünkü seyirci ile eser arasındaki sınır değiştiğinde oyuncunun güvenli alanı da değişiyor. Perde yok, klasik sahne mesafesi yok, belki karakter bile bildiğimiz anlamıyla yok; geriye bir insan, bir beden ve ihtimaller kalıyor. Bazen tiyatronun yenilenmesi için yeni bir hikâyeye ihtiyacı yoktur; hikâyeye baktığımız yeri değiştirmesi yeterlidir.

BU HİKÂYE SENDEN UZUN OSMAN

BAZI MEKTUPLAR YANLIŞ KİŞİYE YAZILIR

Şenay Gürler sahnede; Aylin Balboa'nın metni, Salih Usta'nın rejisiyle. Ve Osman yok, daha doğrusu var ama giderek önemi azalıyor. Uzun yıllardır birlikte olduğu hayat arkadaşından ayrılan bir kadın, Osman'a mektuplar yazmaya başlıyor: Önce belki geri gelsin diye, belki anlasın diye, belki cevap versin diye.

Sonra cevap beklememeye başlıyor ve çok güzel bir şey oluyor: Osman'a yazılan mektuplar yavaş yavaş kadının kendisine yazdığı mektuplara dönüşüyor, hayatındaki kırılmanın "röntgenini çeken belgeler" haline geliyor. İşte burada oyun benim için bir ayrılık hikâyesi olmaktan çıkıyor; çünkü bazen birine anlatmak istediğimiz her şeyi aslında kendimize anlatıyoruz. "Neden gittin?" derken "Ben neden kaldım?" demek istiyoruz; "Beni neden sevmedin?" derken belki "Ben kendimi burada neden bu kadar unuttum?" diye soruyoruz.

Şenay Gürler gibi seyirciyle arasında zaten tuhaf biçimde doğrudan bağ kurabilen bir oyuncunun, tek başına bu dönüşümün içinde olması da oyunun en merak ettiğim tarafı; bir insanın başka birine yazdığı mektupların giderek kendi sesine dönüşmesini izleyeceğiz. Belki bazı ayrılıklar iki insanın hikâyesinin sonu değil, bir insanın kendi hikâyesinin başlangıcıdır. Ve belki Osman'ın yapabileceği en iyi şey de sonunda cevap vermemektir.

BOZKIR

İNSAN, GÜCÜ KAYBEDİNCE KİM KALIR?

Bir de Payidar Muhtar var: Ailesinin yıllardır taşıdığı gücü sürdürememiş bir adam. Kaybettiği iktidarı geri almak için cumhurbaşkanı aday adayı olmaya karar veriyor ve yol ilerledikçe mesele seçimden çıkıp, "Ben aslında kimim?" sorusuna dönüşüyor. *Bozkır*, Sertaç Sayın'ın yazıp yönettiği ve Doğukan Polat'ın tek başına taşıdığı bir oyun. Geçen sezon kulaktan kulağa yayılan bir oyundu.

İktidar üzerine çok şey söylenebilir; benim merak ettiğim daha küçük bir yer: İnsan kendisini sahip olduklarından ne kadar ayırabilir? Unvanı çıkar, parayı çıkar, aile adını çıkar; insanların senden korkmasını çıkar, sana ihtiyaç duymalarını çıkar, alkışı çıkar; geriye kim kalıyor?

Bozkır'ın tek kişilik olması bu yüzden bana tesadüf gibi gelmiyor; çünkü insanın güçle ilişkisini anlatırken sonunda sahnede gerçekten tek bir adam kalması fikrini seviyorum. Doğukan Polat'ın oyunculuğunda da asıl merak edeceğim dönüşüm bu: Bir adamın güç kazandığını değil, güce ihtiyaç duyduğunu fark ettiğimiz an çünkü ikisi aynı şey değil. Belki insanın iktidarla en büyük kavgası başkalarını yönetmek istemesi değildir; kendisini, başkalarının ona baktığı yerden tanımaya başlamasıdır. Ve o bakış kaybolduğunda kim olduğunu bilememesidir.

ŞİMDİ KALDIK BAŞ BAŞA

Yan yana koyunca fark ettim: Aslında bu oyunların birbiriyle pek ilgisi yok. Konuları çok basit kelimelere indirirsek birinde böbrek var, birinde iktidar, birinde bir adam kendi hikâyesini anlatıyor, birinde dört kapı açılıyor. Bir kadın, Osman'a mektup yazıyor, bir adam cumhurbaşkanı olmak istiyor. Ama garip biçimde hepsi aynı yere dokunuyor: İnsanın kendisi hakkında anlattığı hikâyeye.

Ben iyi oyunculuğu biraz burada arıyorum artık, ağlamakta değil, bağırmakta değil, bir karaktere "dönüşmekte" bile değil. Oyuncunun bir anlığına bize o insanın kendisi hakkında söylediği yalanı göstermesinde, sonra çok küçük bir anda o yalanı bozmasında: bir bakış, bir susuş, cümlelerin yarım saniye geç gelmesi, elin masada gereğinden biraz fazla kalması. İşte o zaman karşımızdaki kişinin karakter olduğunu unutuyoruz. Belki tiyatronun hâlâ bu kadar vazgeçilmez olmasının nedeni de bu.

Sinemada kamera bize nereye bakacağımızı söyler; tiyatrodaki ise gözümüzü kendimiz seçeriz. Bazen başrole bakmayız, köşede susan oyuncuya takılırız; bazen herkes gülerken biz başka bir cümlelerin içinde kalırız. Bazen oyun biter, alkışlarız, montumuzu giyeriz, dışarı çıkarız; sonra eve giderken fark ederiz, sahnede iki saat boyunca başkasının hikâyesini izlediğimizi sanmışız, meğer biraz da kendimizinkine bakıyormuşuz.

Ben bu sezon tiyatrodaki en çok bunu arayacağım. Bana ne anlatacağını değil, bende neyi ele vereceğini.

İyi seyirler, efendim. Ben RU! Her şeyin garip olduğu bu coğrafyada iyi gelecek şeyleri yazmayı seviyorum. Sevgiler.

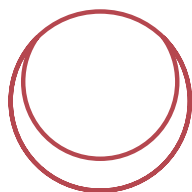
HAYSİYET

DİZİSİNİN ASTROLOJİK HARİTASI

+ YAZI_//_ALEV KURTULUŞ +

İKİ AİLE, İKİ AYRI GÖKYÜZÜ

Haysiyet'in dünyasında herkes aynı hikâyenin içinde ama bambaşka bir gökyüzünün altında yaşıyor. Aile, aşk, güç, sadakat ve gurur arasında sıkışan karakterlere bu kez astrolojinin gözünden bakalım.

SADIK KARLIOVA
(KEREM ALIŞIK)

Güneş Oğlak | Ay Yengeç |
Yükselen Aslan

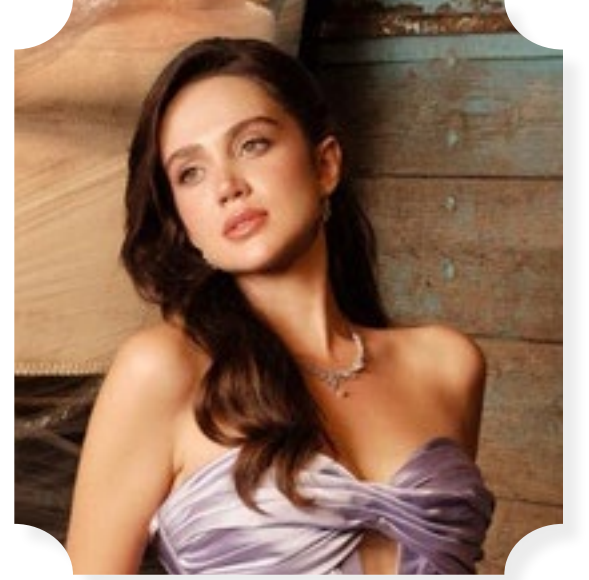
Sorumluluk onun için bir tercih değil, yaşam biçimi. Oğlak dayanıklılığını, Yengeç ailesini koruma dürtüsünü, Aslan ise kolay kolay eğilmeyen gururunu anlatıyor. Sadık için insanın kaybetmemesi gereken son şey haysiyetidir.

MEHMET KARLIOVA
(DOĞUKAN GÜNGÖR)

Güneş Koç | Ay Yengeç |
Yükselen Oğlak

Koç kendi yolunu açmak isterken Yengeç ailesinden kopmasına izin vermiyor. Oğlak ise yaptığı seçimin sorumluluğunu üstlenmesini sağlıyor. Mehmet'in sınava sevmekten çok, seçtiği aşkın arkasında durabilmek.

SİMAY TARMAN
(MERİH ÖZTÜRK)

Güneş Kova | Ay Terazî |
Yükselen Yay

Kendisine biçilen hayatı sorgulamadan kabul edecek biri değil. Kova özgürlüğü, Terazî vicdanı, Yay ise bilinmeyene yürüme cesaretini getiriyor. Simay'ın başkaldırısı ailesine değil, onun adına yazılmış bir geleceğe.

HALUK TARMAN
(REHA ÖZCAN)

Güneş Aslan | Ay Oğlak |
Yükselen Akrep

Aslan'ın gururu, Oğlak'ın otoritesi ve Akrep'in kontrol ihtiyacı... Haluk için mesele yalnızca kızının yaptığı seçim değil; kendi kurduğu düzenin sorgulanması. En büyük korkusu kaybetmekten çok, artık sözünün geçmediğini görmek.

TARIK TARMAN
(BURAK ÇELİK)

Güneş Aslan | Ay Oğlak |
Yükselen Koç

Güçlü görünmek istiyor fakat kendi gücünü henüz keşfediyor. Koç onu hızla tepki vermeye iterken Oğlak üzerinde babasının ağırlığını taşıyor. Tarık'ın asıl mücadelesi babasının gölgesinden çıkabilmek.

TUFAN KARLIOVA
(GÖKBERK YILDIRIM)

Güneş Koç | Ay Akrep |
Yükselen Oğlak

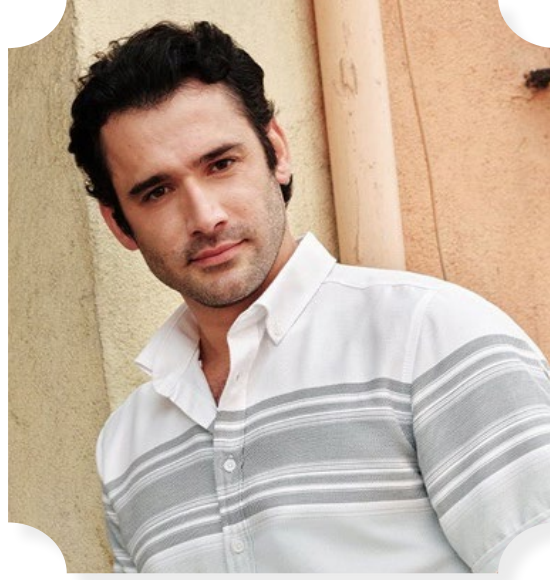
Öfkesi hızlı görünse de kökü geçmişte. Akrep unutulmayan kırgınlıkları, Oğlak yıllardır taşıdığı sorumlulukları anlatıyor. Bazen öfkenin altında yalnızca, "Beni neden görmediniz?" sorusu vardır.

AHMET KARLIOĞLU
(ORKUNCAN İZAN)

Güneş Başak | Ay Balık |
Yükselen Boğa

Sevgisini sözlerle değil, yaptıklarıyla gösteriyor. Başak emeği, Balık hassasiyeti, Boğa ise sakın ve sağlam duruşunu temsil ediyor. Ahmet'in en büyük ihtiyacı konuşmak değil, gerçekten anlaşılma.

AZİZ KARLIOĞLU
(ASİR GÜNDOĞDU)

Güneş Yay | Ay Yengeç |
Yükselen Terazî

Ailenin ağır havasını hafifletebilenlerden. Yengeç onu köklerine bağlarken Terazî sürekli dengeyi korumaya çalışıyor. Fakat huzuru sevenlerin de aşılması gereken sınırları vardır.

SUZAN KARLIOĞLU
(ELİFCAN ONGURLAR)

Güneş Akrep | Ay Oğlak |
Yükselen İkizler

İnsanları gözlemliyor, açıklarını fark ediyor ve hamlesini ona göre yapıyor. Duygularını göstermeden önce şartları tartıyor. Suzan'ı anlamak için ne söylediğinden çok, neden söylediğine bakmak gerekiyor.

YILDIZ KARLIOĞLU
(AYBÜKE YILMAZ)

Güneş Boğa | Ay Balık |
Yükselen Yengeç

Yumuşak görünümünün altında oldukça sağlam bir yapı var. Uzun süre sabredebilir; fakat sınırı aşıldığında geri dönmesi kolay değildir. Sessizliği kabulleniş değil, kendi zamanını bekleyişidir.

HÜLYA SÜRMENE
(BERTİN KIYMAZ)

Güneş Aslan | Ay Akrep |
Yükselen Koç

Aşkı hafif yaşamıyor. Aslan seçilmek, Akrep vazgeçilmez olmak, Koç ise kaybettiğinde mücadele etmek istiyor. Hülya'nın yarası sevilme-mekten çok, yerine bir başkasının seçilmesi.

ŞEHNAZ TARMEN
(AYÇA VARLIER)

Güneş Akrep | Ay Balık |
Yükselen Terazî

İnsanların söylemediklerini de okuyabiliyor. Akrep sezdiriyor, Balık hissettiriyor, Terazî ise bütün bunları zarif bir görüntünün arkasına saklıyor. Onun gücü sesini yükseltmek değil, doğru anda doğru hamleyi yapmak.

NİMET KARLIOĞLU
(NERGİS ÖZTÜRK)

Güneş Yengeç | Ay Boğa |
Yükselen Balık

Ailenin duygusal merkezi. Çok şeyi içine atabilir fakat çocuklarına dokunulduğunda bambaşka bir güç ortaya çıkar. Bir annenin sessizliği, her şeyi kabul ettiği anlamına gelmez.